བློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ།

ཇོ་བོ་རྗེའི་བླ་མ་གནས་བརྟན་ཌྷརྨ་རཀྵི་ཏས་མཛད།

བོད་ཡིག ཧིནྡི། དབྱིན་ཇི། རྒྱ་ཡིག

चित्तपरिशोधक आयुधचक्र

Mind Training
The Wheel of Sharp Weapons

Attributed to Dharmaraksita

修心輪器

In four languages
Tibetan, Hindi, Chinese, English

Tibetan text Lhasa bzhi sde edition and
edited by Geshe Lobsang Choedar
Hindi Translated by Dr Pema Tenzin
English Translated by Dr Thupten Jinpa
Chinese Translated by Ani Tenzin Sangmo

བློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ།

ཇོ་བོ་རྗེའི་བླ་མ་གནས་བརྟན་དྷརྨ་རཀྵི་ཏས་མཛད།

བོད་ཡིག ཧིནྡི། དབྱིན་ཇི། རྒྱ་ཡིག

चित्तपरिशोधक आयुधचक्र

Mind Training
The Wheel of Sharp Weapons

Attributed to Dharmaraksita

修 心 輪 器

In four languages
Tibetan, Hindi, Chinese, English

Tibetan text Lhasa bzhi sde edition and
edited by Geshe Lobsang Choedar
Hindi Translated by Dr Pema Tenzin
English Translated by Dr Thupten Jinpa
Chinese Translated by Ani Tenzin Sangmo

2006

Printed for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:http://www.budaedu.org

contents

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ་བཞུགས་སོ།།

ཇོ་བོ་རྗེའི་བླ་མ་གནས་བརྟན་དྷརྨ་རཀྵི་ཏས་མཛད།

༄༅། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

དགྲ་བོ་གནད་ལ་དབབ་པ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ།
ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

བཙན་དུག་ནགས་སུ་རྨ་བྱ་རྒྱུ་བ་ན།།
སྨན་གྱི་ལྡུམ་ར་ལེགས་པར་མཛེས་གྱུར་ཀྱང་།།
རྨ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་གྱི།།
བཙན་དུག་བཅུད་ཀྱིས་རྨ་བྱ་འཚོ་བ་ལྟར།། [༡]

དཔའ་བོ་འཁོར་བའི་ནགས་སུ་འཇུག་པ་ན།།
བདེ་སྐྱིད་དཔལ་གྱི་ལྡུམ་ར་མཛེས་གྱུར་ཀྱང་།།
དཔའ་བོ་དག་ནི་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་གྱི།།
སྡུག་བསྔལ་ནགས་སུ་སེམས་དཔའ་འཚོ་བ་ཡིན།། [༢]

དེ་ཕྱིར་བདེ་སྐྱིད་དང་དུ་ལེན་པ་ཡི།། [1]
བདར་མའི་ [2]དབང་གིས་སྡུག་ལ་སྐྱེལ་བ་ཡིན།།
སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའ་དེ།།
དཔའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཡིན།། [༣]

ད་[༣]འདིར་འདོད་ཆགས་བཙན་དུག་ནགས་དང་འདྲ།།
དཔའ་བོ་རྨ་བྱ་ལྟ་བུས་མཆུན་པར་འགྱུར།།[༤]
བདར་[༥]མ་བྱ་རོག་ལྟ་བུའི་སྲོག་ལ་འཆི།།
རང་འདོད་ཅན་གྱིས་དུག་འདི་ག་ལ་མཆུན།།[༦]
ཉོན་མོངས་གཞན་དང་[༧]དེ་བཞིན་སྤྱར་བ་ན།།
བྱ་རོག་ལྟ་བུར་[༨]ཐར་པའི་སྲོག་ལ་འབྲབ།[༩]།[༤]

དེ་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་རྨ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིས།།
དུག་གི་ནགས་དང་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས།།
བཙུད་དུ་བསྒྱུར་[༡༠]ལ་འཁོར་བའི་ནགས་སུ་འཇུག།
དང་དུ་བླངས་ལ་དུག་འདི་གཞོམ་པར་བྱ།།[༥]

ད་ནི་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡིས།།[༡༡]
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བདུད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་འདི།།
རང་འདོད་སྐྱིད་འདོད་བདེ་[༡༢]དང་ཕར་ཕྲལ་ལ།།
གཞན་དོན་དཀའ་སྤྱད་དང་དུ་བླང་བར་བྱ།།[༦]

ལས་ཀྱིས་བདས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གོམས་པ་ཡིས།།
རིས་མཐུན་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་[༡༣]ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས།།
སྐྱིད་འདོད་བདག་གི་སྙིང་དུ་སྡུད་བར་བྱ།།[༧]

གལ་ཏེ་རང་འདོད་འཕྲི་བ་ཞུགས་པའི་ཚེ།།
ཟློག་[༡༤]ལ་རང་གི་བདེ་སྐྱིད་འགྲོ་ལ་སྦྱིན།།
ཇི་ལྟར་བདག་ལ་འཁོར་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་ཚེ།།
རང་གི་ཡིངས་པས་ལན་ཞེས་སློང་ཚོམ་སྤྲེང་།[༡༥]།[༨]

ལུས་ལ་མི་བཟོད་ན་ཚ་བྱུང་བའི་ཚེ།།
འགྲོ་བའི་ལུས་ལ་གནོད་པ་སྐྱུལ་བ་ཡི།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ན་ཚ་མ་ལུས་རང་ལ་བླངས།།[༩]

རང་གི་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བའི་ཚེ།།
ངེས་པར་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དཀྲུགས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་རང་ལ་བླངས།[༡༦]།[༡༠]

རང་ཉིད་དགྲེས་སྐོམ་དྲག་པོས་གཟིར་བ་ན།།
ཁྲམ་[༡༧]དང་རྐུ་ཕྲོག་སེར་སྣ་བྱས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་བཀྲེས་སྐོམ་མ་ལུས་རང་ལ་བླངས།[༡༨]།[༡༡]

དབང་མེད་གཞན་གྱིས་འཕོག་ཞིང་[༡༩]མནར་བའི་ཚེ།།
དམན་ལ་སྟོང་ཞིང་བྲན་དུ་བཀོལ་བ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ལུས་སྲོག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བཀོལ།[༢༠]།[༡༢]

མི་སྙན་ཚིག་རྣམས་རྣ་བར་བྱུང་བ་ན།།
ཕྲ་མ་ལ་སོགས་ངག་གི་ཉོངས་པ་ཡིས།།[༢༡]
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ངག་གི་སྐྱོན་ལ་སྨད་པར་བྱ།།[༡༣]

གང་ཡང་མ་དག་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ན།།
མ་དག་སྣང་བ་རྟག་པར་བསྒོམས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་དག་སྣང་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱ།།[༡༤]

ཕན་ཞིང་མཛའ་བའི་གྲོགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ།།
གཞན་གྱི་འཁོར་རྣམས་བདག་གིས་ཁ་དྲངས་པས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་གཞན་དག་འཁོར་དང་བྲལ་མི་བྱ།།[༡༥]

དམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་མི་དགའ་བ།།[༢༢]
དམ་པ་བོར་ནས་འཁོར་ངན་བསྟེན་པ་ཡིས།།[༢༣]
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ངན་པའི་གྲོགས་རྣམས་སྤང་བར་བྱ།།[༡༥]

སྒྲོ་སྐུར་གཞན་གྱིས་ཕྲིག་སོགས་བྱུང་བའི་ཚེ།།
རང་གིས་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་གཞན་ལ་སྒྲོ་སྐུར་སྨྲ་མི་བྱ།།[༡༦]

མཁོ་བའི་རྫས་ལ་ཆུད་ཟོས་བྱུང་བའི་ཚེ།།
གཞན་གྱི་མཁོ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་གཞན་གྱི་མཁོ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།[༡༧]

སེམས་མི་གསལ་ཞིང་སྙིང་མི་དགའ་བའི་ཚེ།།[༢༤]
སྐྱོ་བོ་གཞན་ལ་སྡིག་པ་བསགས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་གཞན་གྱི་སྡིག་རྐྱེན་སྤང་བར་བྱ།།[༡༨]

བྱ་བ་མ་གྲུབ་སེམས་རྒྱ་འཁྲུག་པའི་ཚེ།།[༢༥]
དམ་པའི་ལས་ལ་བར་ཆད་བྱས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱ།།[༡༠]

གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བླ་མ་མ་མཉེས་ཚེ།།
དམ་པའི་ཆོས་ལ་ངོ་ལྐོག་བྱས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ཆོས་ལ་ངོ་ལྐོག་ཆུང་བར་བྱ།།[༡༡]

སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་ཁ་ལོག་བྱུང་བའི་ཚེ།།
ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ཡིས།།[༢༦]
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་མི་བསྲུན་པ་ལ་འཛེམ་པར་བྱ།[༢༧]།[༡༢]

འཁོར་རྣམས་[༢༨]འདུས་མ་ཐག་ཏུ་འགྲས་པའི་ཚེ།།
སྡུག་གཤིས་ངན་པ་[༢༩]ཕྱོགས་སུ་བཙོངས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་གང་ལའང་མི་གཤིས་ལེགས་པར་བྱ།[༣༠]།[༡༣]

ཉེ་ཚད་ཐམས་ཅད་དགྲ་བོར་ལངས་པའི་ཚེ།།
བསམ་པ་ངན་པ་ནང་དུ་བརྟུག་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་སྨུགས་སྐྱོ་ཀྱུ་རྣམས་[༣༡] མ་རྒྱུང་བར་བྱ།། [༢༤]

བད་གཙོང་སྐྲན་དང་དམུ་རྒྱུས་ན་བའི་ཚེ།།[༣༢]
ཁྲིམས་མེད་དཀོར་ལ་བག་མེད་འབགས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་སློ་འཕྲོག་ལ་སོགས་སྤང་བར་བྱ།[༣༣]། [༢༥]

གློ་བུར་འགོ་ནད་ལུས་ལ་ཐེབས་པའི་ཚེ།།
དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་སྤང་བར་བྱ།། [༢༦]

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བློ་གྲོས་རྨོངས་པའི་ཚེ།།
བཞག་ཏུ་འོས་པའི་ཆོས་རྣམས་བྱས་པ་ཡིས།།[༣༤]
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ཐོས་སོགས་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱ།། [༢༧]

ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཆེ་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པའི་ཚེ།།
དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲིབ་པ་བསགས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྤྱད་པར་བྱ།།[༢༨]

ཉོན་མོངས་ལ་དགའ་རྣམ་གཡེང་ཆེ་བའི་ཚེ།།[༣༥]
མི་རྟག་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མ་བསྒོམས་པས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་འཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་ཆེ་བར་བྱ།།[༢༩]

ཅི་[༣༦]ཙུག་བྱས་ཀྱང་མར་འགྲོར་ཤོར་བའི་ཚེ།།
ལས་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་བསོད་ནམས་གསོག་ལ་འབད་པར་བྱ།[༣༧]།[༣༠]

རིམ་གྲོ་བྱས་ཚད་ལོག་པར་སོང་བའི་ཚེ།།
ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་རེ་ལྟོས་བྱས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལས་བཟློག་པར་བྱ།[༣༨]།[༣༡]

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་མ་ཐེབས་ཚེ།།
སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་དཀོན་མཆོག་ཁོ་ན་བསྟེན་པར་བྱ།།[༢༢]

རྣམ་རྟོག་གྲིབ་དང་གདོན་དུ་ལངས་པའི་ཚེ།།[༣༩]
ལྷ་དང་སྔགས་ལ་སྡིག་པ་བསགས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ངན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་བྱ།[༤༠]།[༢༣]

དབང་མེད་མི་[༤༡]ལྟར་རྗེས་སུ་འཁྱམས་པའི་ཚེ།།
བླ་མ་ལ་སོགས་གནས་ནས་བསྒྲད་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་གང་ཡང་ཡུལ་ནས་དབྱུང་མི་བྱ།།[༢༤]

སད་སེར་ལ་སོགས་མི་འདོད་བྱུང་བའི་ཚེ།།
དམ་ཚིག་ཁྲིམས་[༤༢]རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྲུངས་པས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་གཙང་བར་བྱ།།[༢༥]

འདོད་པ་ཆེ་[༦༣]ལ་འབྱོར་པས་འཕོངས་པའི་ཚེ།།
སྦྱིན་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་མ་བགྱིས་པས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་མཆོད་སྦྱིན་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།།[༣༦]

སྐྱེ་གཟུགས་ངན་ཏེ་འཁོར་གྱིས་བརྙས་པའི་ཚེ།།
སྐུ་གཟུགས་ངན་བཞེངས་ཁོང་ཁྲོས་དཀྲུགས་པ་ཡིས།།[༦༤]
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ལྷ་བཞེངས་དང་རྒྱུད་རིང་བར་བྱ།།[༣༧]

གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་འཁྲུགས་པའི་ཚེ།།[༦༥]
མ་རུངས་རྒྱུད་ངན་རེངས་སུ་བཅུག་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ང་ཕྱིད་དྲུང་ནས་དབྱུང་བར་བྱ།[༦༦]།[༣༨]

སྒྲུབ་པ་གང་བྱས་དམིགས་སུ་མ་སོང་ཚེ།།
ལྟ་བ་ངན་པ་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་ཉིད་དུ་བྱ།།[༣༩]

དགེ་སྦྱོར་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མ་ཐུལ་ཚེ།།
ཚེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་དང་དུ་བླངས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་ཐར་པ་འདོད་ལ་བསྒྲིམ་པར་བྱ།[༣༧]།[༡༠]

འདུན་[༣༨]མ་དག་ལ་བརྟགས་ཤིང་འགྱོད་པའི་ཚེ།།
ཁྲེལ་མེད་གསར་འགྲོགས་མགོ་ཁ་འགྲིམས་པ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་གང་ལའང་འགྲོགས་ལུགས་གཟབ་པར་བྱ།[༣༩]།[༡༡]

གཞན་གྱི་སྨུག་སྐྱོས་རང་ཉིད་བསླུས་པའི་ཚེ།།
རང་ཉིད་ང་རྒྱལ་ལྷོགས་འདོད་ཆེས་པས་ལན།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་གང་ལའང་མདོན་མཚན་ཆུང་བར་བྱ།[༤༠]།[༡༢]

ཉན་བཤད་ཚགས་སྟོང་གཡོས་[༤༡]སྲུ་སོང་བའི་ཚེ།།
བདུད་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་སྙིང་ལ་མ་བསམས་པས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
ད་ནི་འགལ་རྐྱེན་བརྟགས་ནས་སྤང་བར་བྱ།།[༡༣]

བཟང་བྱས་ཐམས་ཅད་ངན་དུ་སོང་བ་ནི།།
དྲིན་ལན་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་གཞལ་བ་ཡིས།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
དེ་ནི་དྲིན་ལན་[༥༢]སྨྲི་བོས་བླང་པར་བྱ།།[༤༤]

མདོར་ན་མི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་རྣམས།།[༥༣]
མགར་བ་རང་གི་རལ་གྲིས་བསད་པ་ལྟར།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
དེ་ནི་སྡིག་པའི་ལས་ལ་བག་ཡོད་བྱ།།[༤༥]

ངན་སོང་གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ཡང་།།
མདའ་མཁན་རང་གི་མདའ་ཡིས་བསད་པ་ལྟར།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
དེ་བས་[༥༤]སྡིག་པའི་ལས་ལ་བག་ཡོད་བྱ།།[༤༦]

ཁྲིམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཡང་།།
བསྐྱངས་པའི་བུ་ཚས་ཕ་མ་བསད་པ་ལྟར།།
ལས་ངན་མཚོན་ཆ་རང་ལ་འཁོར་བ་ཡིན།།
དེ་ནི་རྟག་པར་རབ་ཏུ་སྲུང་བའི་རིགས།།[༤༧]

དེ་ལྟར་ལགས་པས་དགྲ་བོ་བདག་གིས་ཟིན།།
འཇབས་ནས་བསླུ་བའི་ཆོས་རྐུན་བདག་གིས་ཟིན།།
རང་དུ་བརྫུས་ནས་བསླུ་བའི་ཟློག་པོ་ནི།།[༥༥]
ཨེ་མ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་མེད།[༥༦]།[༤༨]

ད་ནི་ལས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ཀླད་ལ་བསྐོར།།[༥༧]
ཁྲོས་པའི་རྩལ་གྱིས་ལན་གསུམ་ཀླད་ལ་བསྐོར།།
བདེན་གཉིས་ཞབས་བརྒྱད་ཐབས་ཤེས་སྤྱན་མིག་གདངས།།
སྟོབས་བཞིའི་མཆེ་བ་གཙིགས་པ་དགྲ་ལ་བསྟན།།[༤༩]

དགྲ་བོ་གཟིར་བའི་རིག་སྔགས་རྒྱལ་པོ་ལ།།[༥༨]
འཁོར་བའི་ནགས་སུ་རང་དབང་མ་མཆིས་པར།།
ལས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ཐོགས་ནས་རྒྱུག་བྱེད་པ།།[༥༩]
བདག་འཛིན་འགོང་པོ་ཅེས་པའི་གདུག་རྩུབ་ཅན།།
རང་གཞན་འཕུང་དུ་འཇུག་པའི་དམ་ཉམས་ཁྱུག།[༥༠]

ཁྱུག་ཅིག་ཁྱུག་ཅིག་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད།།
རྒྱུབ་ཅིག་རྒྱུབ་ཅིག་དགྲ་བདག་སྙིང་ལ་བསྟུན།།
འཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༡]

ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཡི་དམ་ཆེན་པོ་ཧཱུ་འཕྲུལ་བསྐྱེད།།
ཛཿཛཿདགྲ་བོ་འདི་ནི་དམ་ལ་ཐོགས།།
ཕཊ་ཕཊ་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་དུ་གསོལ།།[༦༠]
བཤིག་བཤིག་[༦༡]འཛིན་པའི་མདུད་པ་བཅད་དུ་གསོལ།།[༥༢]

ཚུར་བྱོན་ཡི་དམ་ཁྲོ་བོ་[༦༢]གཤིན་རྗེ་གཤེད།།
འཁོར་བར་ལས་ཀྱི་འདམ་རྫབ་སྦྱོར་བ་ཡིས།།[༦༣]
ལས་དང་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔའི་རྒྱལ་པ་འདི།།
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤག་ཤག་དབྲལ་དུ་གསོལ།།[༥༣]

ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྡུག་ལ་བསྐྱལ་གྱུར་ཀྱང་།།
བྲེད་མི་ཤེས་པར་རྒྱུ་ལ་རྒྱུག་པ་ཡི།།
ཕྱུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༤]

སྐྱིད་འདོད་ཆེ་ལ་དེ་རྒྱུ་ཚོགས་མི་གསོག།
སྡུག་སྲན་ཆུང་ལ་འདོད་ནག་རྫམས་སེམས་ཆེ།།
ཕྱུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༥]

འདོད་ཐག་ཉེ་ལ་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་།།
བྱ་བྱེད་མང་ལ་གང་ཡང་མཐར་མི་འཕྱོལ།།
ཕྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༦]

གསར་འགྲོགས་ཆེ་ལ་འབྲེལ་གཞུང་ཕྱི་ཐག་ཆུང་།།[༦༤]
ལྟོ་འདུན་ཆེ་ལ་རྒྱུ་འཕྲོག་ཆོལ་འགྲོ་རེམ།།[༦༥]
ཕྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༧]

ཁ་བསག་གཞོགས་སློང་མཁས་ལ་ཞེ་སྨུག་ཆེ།།
བསྟུ་བསོག་རེམ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སེར་སྣས་བཅིངས།།
ཕྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༨]

ཀུན་ལ་བྲུས་པ་ཆུང་ལ་སྟུག་ཕྱུས་ཆེ།།
རང་ལ་ཁྱེར་ཁ་མེད་པ་རྫམ་པོ་ཆེ།།[༦༦]
ཕྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༩]

སློབ་དཔོན་མང་ལ་དམ་ཆོས་ཁྱེར་ཤེས་ཆུང་།།
སློབ་མ་མང་ལ་ཕན་འདོགས་སྐྱོང་རན་ཆུང་།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཞིད་མའི་སྙིང་ལ་སྨྲ་ར་ཡ།།[༨༠]

ཁས་བླངས་ཆེ་ལ་ཕན་པའི་ཉམས་ལེན་ཆུང་།།
སྙན་པ་ཆེ་ལ་བརྟགས་ན་ལྐ་འདྲེས་ཁྲེལ།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཞིད་མའི་སྙིང་ལ་སྨྲ་ར་ཡ།།[༨༡]

ཐོས་རྒྱ་ཆུང་ལ་སྟོང་སྐད་ཐད་ཁམ་ཆེ།།
ལུང་བརྒྱ་ཆུང་ལ་མི་གཏོགས་དགུ་ལ་གཏོགས།།[༨༧]
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཞིད་མའི་སྙིང་ལ་སྨྲ་ར་ཡ།།[༨༢]

འཁོར་གཡོག་མང་ལ་འཁུར་མཁན་སུ་ཡང་མེད།།
དཔོན་པོ་མང་ལ་རྒྱབ་བསྟེན་[༨༨]མགོན་དང་བྲལ།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཞིད་མའི་སྙིང་ལ་སྨྲ་ར་ཡ།།[༨༣]

གོ་ས་མཐོ་ལ་ཡོན་ཏན་འདྲི་བས་རྒྱུང་།།
བླ་མ་ཆེ་ལ་ཆགས་སྡང་བདུད་ལས་རྒྱབ།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༣]

ལྷ་བ་མཐོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཁྲི་ལས་ངན།།
ཡོན་ཏན་མང་ལ་གཞི་མ་རླུང་ལ་ཤོར།། ༥༩
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༤]

ཞེ་འདོད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕུགས་སུ་ཞུགས།། ༦༠
གྲོགས་སྐོར་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་གཞན་ལ་བྱེད།། ༦༡
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༥]

ངུར་སྨྲིག་གྱོན་ནས་བསྲུང་སྐྱོབ་འདྲི་ལ་ཞུ།།
སྡོམ་པ་བླངས་ནས་སྤྱོད་ལམ་བདུད་དང་བསྟུན།། ༦༢
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༦]

བདེ་སྐྱིད་ལྷ་ཡིས་བྱིན་ནས་སྡུག་འདྲེ་མཆོད།།
འདྲེན་པ་ཆོས་ཀྱིས་བྱས་ནས་དཀོན་མཆོག་བསླུ།།
ཕྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༦༨]

རྟག་ཏུ་དགོན་པ་བསྟེན་[༧༣]ནས་གཡེང་བས་ཁྱེར།།
དམ་ཆོས་གཙུག་ལག་ཞུས་ནས་མོ་བོན་སྐྱོང་།།
ཕྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༦༩]

ཚུལ་ཁྲིམས་ཐར་ལམ་བོར་ནས་ཕ་ཁྲིམ་འཛིན།།[༧༤]
བདེ་སྐྱིད་ཚུ་ལ་འཕོ་ནས་སྡུག་ལ་བསྙག།[༧༥]
ཕྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༧༠]

ཐར་པའི་འཇུག་ངོགས་བོར་ནས་ས་མཐའ་འགྲིམ།།
མི་ལུས་རིན་ཆེན་རྙེད་ནས་དམྱལ་ཁམས་བསྒྲུབ།།
ཕྱང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༧༡]

ཆོས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྱེད་བཞག་ནས་ཚོང་ཁེ་བསྒྲུབ།།
བླ་མའི་ཆོས་གྲྭ་བཞག་ནས་གྲོང་ཡུལ་འགྲིམ།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།། [༧༡]

རང་གི་རང་འཚོ་[༧༦] བཞག་ནས་འདུ་སྒོ་འཕྲོག།
རང་གི་ཕ་ཟས་བཞག་ནས་གཞན་ལ་རྐུ།། [༧༧]
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།། [༧༢]

ཨེ་མ་སྒོམ་སྲན་ཆུང་ལ་མངོན་ཤེས་རྫོ།།
ལམ་སྣ་མ་ཟིན་དོན་མེད་ཁང་པ་མགྱོགས།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།། [༧༣]

ཕན་པར་བསླབ་ན་སྡང་སེམས་དགྲ་རུ་འཛིན།།
མགོ་བསྐོར་བསླུ་ན་སྙིང་མེད་དྲིན་དུ་གཟོ།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།། [༧༤]

ནང་མིར་བརྟེན་ན་[༧༨]སྙིང་གཏམ་དགྲ་ལ་འཆད།།
ཕེབས་པར་འགྲོགས་ན་ཁྲེལ་མེད་གློ་སྙིང་ཀྲུ།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཉེན་མའི་སྙིང་ལ་སྣ་ར་ཡ།།[༧༦]

ཀོ་ལོང་དམ་ལ་རྣམ་རྟོག་སྤུ་བས་རགས།།
འགྲོགས་པར་དཀའ་ལ་བཤིས་ངན་རྒྱུན་དུ་སློང་།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཉེན་མའི་སྙིང་ལ་སྣ་ར་ཡ།།[༧༧]

བཙོལ་ན་མི་ཉན་ཕྱོག་ན་གནོད་པ་བསྐྱེལ།།[༧༩]
བསྟུན་ན་མི་འདུད་[༨༠]རྒྱང་ན་ཙོད་པ་འཚང་།།[༨༡]
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཉེན་མའི་སྙིང་ལ་སྣ་ར་ཡ།།[༧༨]

དཀའ་སློ་མི་བདེ་རྟག་པར་འགྲོགས་པར་དཀའ།།[༨༢]
ཕོག་ཐུག་མང་ལ་རྟག་ཏུ་འཛིན་པ་དམ།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཉེན་མའི་སྙིང་ལ་སྣ་ར་ཡ།།[༧༩]

མཐོ་དམན་ཆེ་ཞིང་དམ་པ་དགྲ་རུ་འཛིན།།[༡༣]
འདོད་ཆགས་ཆེ་བས་གཞོན་ནུ་དང་དུ་ལེན།།
ཕུང་བྱེད་རྟོག་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་གཤེད་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༡༠]

ཕྱི་ཐག་ཐུང་བས་སྤར་འགྲོགས་རྒྱུང་དུ་འཕེན།།[༡༤]
གསར་འགྲོགས་ཆེ་བས་ཀུན་ལ་ཁ་བྲོད་གཏིང་།།
ཕུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༡༡]

མཐོན་ཤེས་མེད་པས་ཧྲུན་སྐྱོན་དང་དུ་ལེན།།
སྙིང་རྗེ་མེད་པས་བློ་གཏད་སྙིང་ལ་བྲབ།།
ཕུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༡༢]

ཐོས་པ་ཆུང་ལ་[༡༥]ཀུན་ལ་སྣར་ཚོད་བྱེད།།
ལུང་བརྒྱ་ཆུང་བས་ཡོངས་ལ་ལོག་ལྟ་སྐྱེ།།
ཕུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༡༣]

ཆགས་སྡང་གོམས་པས་གཞན་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་སྨོད།།
ཕྲག་དོག་གོམས་པས་གཞན་ལ་སྒྲོ་སྐུར་འདེབས།།
ཕུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།། [༡༤]

སློབ་གཉེར་མ་བྱས་རྒྱ་ཆེན་ཁྱད་དུ་གསོད།།
བླ་མ་མ་བསྟེན་ལུང་ལ་སྨོད་པ་བྱེད།། [༡༦]
ཕུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།། [༡༥]

སྡེ་སྣོད་མི་འཆད་རང་བཟོ་རྫུན་དུ་བསྒྲིག།
དག་སྣང་མ་འབྱོངས་ལབ་ཚད་འབབ་ཤར་སྒྲ།། [༡༧]
ཕུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།། [༡༦]

ཆོས་མིན་ལས་ལ་སྨོད་པར་མི་བྱེད་པར།།
ལེགས་བཤད་ཡོངས་ལ་སྨུན་འབྱིན་སྣ་ཚོགས་གཏོང་།།
ཕུང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།། [༡༧]

ངོ་ཚའི་གནས་ལ་ངོ་ཚར་མི་འཛིན་པར།།
ངོ་མི་ཚ་ལ་ངོ་ཚའི་ཆོས་ལོག་འཛིན།།
ཕྱང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༨]

བྱས་ན་རུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར།།
མི་རིགས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིས།།
ཕྱང་བྱེད་པའི་མགོ་ལ་ཆེམས་སེ་ཆེམས།།
དགྲ་བདག་མའི་སྙིང་ལ་མྣ་ར་ཡ།།[༥༩]

ཨེ་མ་བདག་ལྟའི་འགོང་པོ་འཛོམས་མཛད་པའི།།
བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངའ་མཐུ་སྟོབས་ཅན།།
བདག་མེད་ལས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་དབྱུག་པ་ཅན།།
ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཀླད་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར།།[༦༠]

རྨམས་སྟབས་ཆེན་པོས་དགྲ་འདི་བསྒྲལ་དུ་གསོལ།།
ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་རྟོག་ངན་གཞོམ་དུ་གསོལ།།
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ལས་ལ་སྐྱབ་ཏུ་གསོལ།།
ངེས་པར་བདག་ནི་བཏྒག་པར་མཛད་དུ་གསོལ།།[༦༡]

འཁོར་བ་པ་ལ་དུཿཁ་ཅི་མཆིས་པ།།[༩༠]
བདག་འཛིན་འདི་ལ་ངེས་པར་སྤྲངས་དུ་གསོལ།།
གང་ལ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་ཅི་མཆིས་པ།།
རིགས་མཐུན་འདི་ལ་ངེས་པར་སྤྲངས་དུ་གསོལ།།[༩༢]

འདི་ལྟར་ཉེས་པའི་རྒྱ་བ་མ་ལུས་པ།།
ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་རིགས་པས་ངོས་ཟིན་ཀྱང་།།[༩༡]
ད་དུང་འདི་ཡི་ཁ་འཛིན་ཤགས་འདེབས་ན།།
འཛིན་མཁན་དེ་ཉིད་བརླག་པར་མཛད་དུ་གསོལ།[༩༢]།[༩༣]

ད་ནི་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གདའ།།
སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒོམ།།
གཞན་གྱི་མི་འདོད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བླངས།།
བདག་གི་དགེ་རྩ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བསྔོ།།[༩༤]

དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་སྒོ་གསུམ་གྱིས།།[༩༣]
དུས་གསུམ་བགྱིས་པ་བདག་གིས་བླངས་པ་ཡིས།།
རྨ་བྱ་དུག་གི་མདོངས་དང་ལྡན་པ་ལྟར།།
ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་ཤོག།[༩༥]

བདག་གི་དགེ་རྩ་འགྲོ་ལ་སྨིན་པ་ཡིས།།
བྱ་རོག་དུག་ཟོས་སྨན་གྱིས་གསོས་པ་ལྟར།།
སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་ཐར་པའི་སྲོག་བཟུང་ནས།།
བདེ་གཤེགས་སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག།[༩༦]

ནམ་ཞིག་བདག་དང་ཕ་མར་གྱུར་པ་རྣམས།།
འོག་མིན་གནས་སུ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར།།
འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་ལས་ཀྱིས་འཁྱམས་ན་ཡང་།།༩༤
ཕན་ཚུན་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་འཛིན་པར་ཤོག།[༩༧]

དེ་ཚེ་འགྲོ་བ་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་།།
ངན་སོང་གསུམ་དུ་བདག་གིས་ཡོངས་ཞུགས་ནས།།
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་མ་ཉམས་པར།།
ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་དྲོངས་པར་ཤོག༩༥།[༩༨]

དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམྱལ་བའི་བསྲུང་མ་རྣམས།།
བདག་ལ་བླ་མའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་གྱུར་ནས།།
མཚོན་ཆ་དག་ཀྱང་མེ་ཏོག་ཆར་དུ་གྱུར།།
གནོད་པ་མེད་པར་ཞི་བདེ་འཕེལ་བར་ཤོག༩༦།[༩༩]

ངན་སོང་བ་ཡང་མཐོན་ཞེས་གཟུངས་ཐོབ་ནས།།
ལྷ་མིའི་ལུས་བླངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།།
བདག་གིས་དྲིན་ལན་ཆོས་ཀྱིས་གཟོ་བར་ཤོག།
བདག་ལ་བླ་མར་བཟུང་ནས་བསྟེན་པར་ཤོག།[༡༠༠]

དེ་ཚེ་མཐོ་རིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།
བདག་དང་མཚུངས་པར་བདག་མེད་རབ་བསྒོམས་ནས།།
སྲིད་དང་ཞི་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར།།
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་པར་ཤོག།
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རང་ངོ་འཕྲོད་པར་ཤོག།[༡༠༡]

དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགྲ་འདི་ཚོམས་པར་འགྱུར།།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྣམ་རྟོག་ཚོམས་འགྱུར་ཏེ།།
མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བདག་མེད་བསྒོམ་འགྱུར་ཏེ།།
གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཅི་སྟེ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།[༡༠༢]

ཀ་ཡེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།།
རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པ་རང་ཚུགས་མེད་པ་ཡིན།།
ཕར་བསྒྱུར་ཚུར་བསྒྱུར་བརྫུན་སྣང་སྒྱུ་མ་ཡིན།།
འགལ་མེ་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན།།[༡༠༣]

ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྲོག་ལ་སྙིང་པོ་མེད།།
ལྦུ་བ་བཞིན་དུ་ཚེ་ལ་སྙིང་པོ་མེད།།
ཁྱུག་སྣ་བཞིན་དུ་བརྟག་ནས་འཇིག་པ་ཡིན།།[༩༩]
སྨིག་སྒྱུ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ནས་མཛེས་པ་ཡིན།།
མེ་ལོང་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་བདེན་བདེན་འདྲ།།
སྤྲིན་དང་ན་བུན་བཞིན་དུ་སྡོད་སྡོད་འདྲ།།[༡༠༣]

དགྲ་བདག་གཤེད་མ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་དུ།།
ཡོད་ཡོད་འདྲ་སྟེ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།[༡༠༠]
བདེན་བདེན་འདྲ་སྟེ་གང་དུའང་བདེན་མ་གྲུབ།།[༡༠༡]
སྣང་སྣང་འདྲ་སྟེ་སྤྲོ་སྒྱུར་ཡུལ་ལས་འདས།།[༡༠༤]

དེ་ལ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་ཞིག་ཡོད།།
འདི་ནི་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།།
ཆུ་ཟླ་གང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར།།[༡༠༢]
ལས་འབྲས་འདི་ནི་བརྫུན་པས་སྣ་ཚོགས་བཀྲ།[༡༠༣]
སྣང་བ་ཙམ་དུ་བླང་དོར་བྱའོ་ཨང་།།[༡༠༥]

རྨི་ལམ་ཡུལ་དུ་བསྙལ་བའི་མི་འབར་ཆོ།།
རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཚ་བས་འཇིགས་སྐྲག་ལྟར།།
དམྱལ་ཁམས་སོགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།།
བཙོ་བསྲེགས་ལ་སོགས་འཇིགས་པས་སྤང་བར་བྱ།། [༡༠༧]

ཚད་པས་འཁྲུལ་ཆོ་མུན་ནག་ཡོང་མེད་ཀྱང་།།
གཏིང་རིང་ཞུག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་འཚུབ་པ་ལྟར།།
མ་རིག་སོགས་༡༠༦ ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།།
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་འཁྲུལ་བ་བསལ་བར་བྱ།། [༡༠༨]

རོལ་མོ་མཁན་གྱིས་དགྱེས་པའི་གླུ་བླངས་ཏེ།། ༡༠༥
དཔྱད་ན་སྒྲ་དེའི་རང་བཞིན་མ་མཆིས་མོད།།
མ་དཔྱད་ཚོགས་པའི་སྙན་པའི་སྒྲ་བྱུང་ནས།།
སྐྱེ་བོ་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བ་ལྟར།། [༡༠༩]

ལས་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཡོངས་སུ་སྨྱུད་པ་ན།།
གཅིག་དང་ཐ་དད་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།།
སྣང་སྣང་ལྟ་བུར་ཆོས་ལ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད།།
ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་སྐྱེ་འཇིག་སྣ་ཚོགས་སྤྱོང་།།
སྣང་བ་ཙམ་དུ་བླང་དོར་བྱའོ་ཨང་།། [༡༡༠]

ཆུ་ཡི་ཐིག་པས་བུམ་པ་ཁེངས་པ་ན།།
ཆུ་ཐིག་དང་པོས་བུམ་པ་མི་ཁེངས་བཞིན།།
ཐ་མ་ལ་སོགས་རེ་རེས་མ་ཡིན་ནོ།།[༡༠༦]
རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པས་བུམ་པ་གང་བ་ལྟར།།[༡༡༡]

བདེ་སྡུག་འབྲས་བུ་གང་གིས་སྨྱོང་བ་ན།།
རྒྱུ་ཡི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་མ་ཡིན་ཞིང་།།
ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཀྱང་།།
རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པས་བདེ་སྡུག་སྨྱོང་བར་འགྱུར།།
སྣང་བ་ཙམ་དུ་བླང་དོར་བྱའོ་ཨང་།།[༡༡༢]

ཨེ་མ་མ་བརྟགས་གཅིག་པུར་ཉམས་དགའ་བའི།།
སྣང་བ་འདི་ལ་སྙིང་པོ་མ་མཆིས་མོད།།
འོན་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡི།།
ཆོས་འདི་ཟབ་ཏེ་དམན་པས་མཐོང་བར་དཀའ།།[༡༡༣]

ད་ནི་འདི་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ན།།[༡༠༧]
ངེས་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
ཡོད་པ་ཅི་ཡོད་མེད་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
ཡིན་མིན་དམ་བཅའ་གང་དུའང་ཅི་ཞིག་ཡོད།།[༡༡༤]

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་[༡༠]ཆོས་ཉིད་མ་མཆིས་ཤིང་།།
སྣང་དོར་ཀུན་བྲལ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ཡིས།།
གཉུག་མའི་ངང་དུ་བློ་གྲོས་མ་བཅོས་པར།།
ལྷུན་ནེ་གནས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར།།[༡༡༥]

དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ནི།།
དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིས།།
ཚོགས་གཉིས་བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་ནས།།
དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག།[༡༡༦]

དགྲ་བོ་གནད་ལ་དབབ་པ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། འཇིགས་པའི་གཅན་གཟན་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་བའི་ནགས་ཁྲོད་དུ་ལུང་རིགས་དང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དྷརྨ་རཀྵི་ཏ་ཆེན་པོ་དེས་བླ་མ་དམ་པའི་གསུང་ལྟར་སྡེབས་ནས་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ལ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནགས་ཁྲོད་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བའོ།།

དེས་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་གནང་ནས། ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་གདུལ་དཀའ་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་མེད་པར་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ། རྟོགས་པ་འཁྲུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་

པའང་འདི་སྐད་གསུངས་སོ། །ཁོ་བོས་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་ནས་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་ཚེ། །བསོད་ནམས་བསགས་ནས་བླ་མ་མཆོག་དང་མཇལ།[༡༠༩] །དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་འདི་བསྟེན་ཆོས་དབང་བསྒྱུར།[༡༡༠] །དེང་སང་གཉེན་པོ་ཐུབ་ནས་ཚིག་སྒྱུ་བཟུང་།[༡༡༡] །གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ཕྱོགས་རིས་མ་མཆིས་པར།། བློ་གྲོས་བཀྲམ་ནས་ཀུན་ནས་བསླབ་པའི་ཚེ།[༡༡༢] །ཡ་མཚན་དཔག་མེད་བདག་གིས་མཐོང་མོད་ཀྱི། །སྙིགས་མའི་དུས་འདིར་ཆོས་འདིས་ཕན་པར་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ནས། རྒྱ་བོད་ན་སློབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཆིས་པའི་ནང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པས། ལུང་བསྟན་པའི་སྣོད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་ཨུ་པ་སི་ཀ་ལ། བོད་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མ་རུངས་པ་འདུལ་བའི་ཆོས་སུ་གནང་བ་སྟེ། ལོ་པཎ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་དོ།།

ཇོ་བོས་སྟོན་པ། པོ་ཏོ་བ། ཤ་ར་བ། འཆད་ཀ་བ། སྤྱིལ་བུ་བ། ལྷ་ཆེན་པོ། ལྷ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ། འོད་འཇོ་པ། མཁན་པོ་དམར་སྟོན། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ། དེས་མཁན་པོ་བུདྡྷ་རཏྣ་ལ། དེས་ཀཱིརྟི་ཤྲཱི་ལ་ལ། དེས་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་ལ། དེས་སྟུབས་ཆོས་ལུང་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ལ། དེས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་དཀོན་

མཆོག་འབངས་ལ། བླ་མ་དྷརྨ་རཀྵི་ཏའི་བློ་སྦྱོང་གི་སྐོར་རོ།། ||

སཏྲ་ཏེ་འཛུམ།

ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་བླ་མ་གནས་བརྟན་དྷརྨ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པའི་བློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ་འདིའི་དཔར་མ་དང་དཔེ་བསྡུར་ཞུས་སའི་ཕྱག་དཔེ་ནི། ལྷ་ས་བཞི་སྡེ་དཔར་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་བློ་སྦྱོང་བརྒྱ་རྩའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ་དཔེ་ཕྲུང་ལ་གཞི་བཟུང་། ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཁོང་གི་སློབ་མ་སེར་སྟོད་མཁན་པོ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ཞིན་ཕྲིས་བགྱིས་པ་ཁྲི་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་དང་། གདམས་ངག་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་བློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ་དང་། སོག་པོ་ཧྲ་དབྱངས་ཀྱི་མཆན་བཅས་དཔར་མ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་བསྡུར་ཞིབ་ཀྱི་གཤམ་དུ་མཆན་བཀོད་དེ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞུས་ཡོད།

གཞུང་འདི་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་བ་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་སྦྱིན་པ་མཆོག་ནས་བློ་སྦྱོང་བརྒྱ་རྩ་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་ཡོད་པས་དེའི་ནང་གཞུང་འདི་ཉིད་ཡོད་སྐབས་དེ་ནས་ཆོག་མཆན་ཞུས་ཏེ་དབྱིན་ཡིག་དེ་གཞག་ཡོད། ཧེ་ཧྲི་ནི་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་པདྨ་བསྟན་འཛིན་ལགས་སུ་བློ་སྦྱོང་འདི་ཉིད་ཧེ་ཧྲིའི་ཐོག་བསྒྱུར་རྒྱུའི་བསྐུལ་མ་ཞུས་ནས་ཁོང་གིས་བསྒྱུར་གནང་བ་དང་། རྒྱ་ཡིག་ནི་ཐེ་ཝན་མི་རིགས་བཙུན་མ་བསྟན་འཛིན་བཟང་མོ་མཆོག་ལ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་རྒྱུའི་བསྐུལ་མ་ཞུས་པ་བཞིན་ཁོང་གིས་བསྒྱུར་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡ་མལ་གི་ན་མཆོག་ནས་ཨུ་རྡུ་སུའི་ཡི་གེ་ཐོག་བསྒྱུར་གནང་བ་བཅས་སྐད་ཡིག་ལྔའི་ཐོག་ལ་བློ་སྦྱོང་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་ཡོད་པས་འདིའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ནད་མུག་འཁྲུག་རྩོད་ཞི་ནས་ཞི་བདེའི་དཔལ་ལ་གནས་ཐུབ་པའི་སྨོན་ལམ་ཞུ།

གཞུང་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་༸སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། འཇམ་མགྲིན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བལྟ་བའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྙིང་ལྟ་བུ་བློ་སྦྱོང་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། སྟན་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་མཛོད་འཛིན་༸སྐྱབས་རྗེ་རྡོ་སྨད་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་ཡར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་ནས་བློ་སྦྱོང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་ལས་བྱེད་བོད་མདའ་རིས་གཞུང་པ་མ་མཚན་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གདུང་དཀར་པོ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཆོས་དར་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༣ ཉིན་རྒྱ་གར་ཡུ་པི་མངའ་སྡེའི་ཁོངས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བསྐོར་བའི་གནས་མཆོག་ཝཱ་ར་ཎ་སི་ནང་ཚན་ས་ར་ན་ཐར་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བགྱིས་པའོ།། །།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོའི་མཆན།

༡ དང་དུ་ལེན་ལེན་པའི། ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཟིན་བྲིས་གཞན་ཕན་སྨུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བདུད་རྩི། ཤོག ༤ ན༤

༢ སྤུར་མའི། གདམས་ངག་མཛོད། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤ ན༤

༣ དེ་འདིར། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤ བ༤

༤ ཚུབ་པར་འགྱུར། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤ བ༤

༥ སྤུར་མ་བྱ་རོག གདམས་ངག་མཛོད། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༤ བ༤

༦ ག་ལ་འཚུན། གདམས་ངག་མཛོད། ག་ན་ཚུན། ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༠ བ༦

༧ ཉོན་མོངས་གཞན་ལའང་། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༠ བ༦

༨ ལྷ་བུའི། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༡ ན༡

༩ ཐྲོག་ལ་འབྲབ། གདམས་ངག་མཛོད། མ་དཔེར་ཐྲོག་ལ་འབབ་ཅེས་གསལ་ཡང་བཅོས།

༡༠ བརྩད་དུ་སྦྱར་ལ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༡ ན༦

༡༡ འཁོར་བ་ཡི། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༢ ན༥

༡༢ སྐྱིད་འདོད་དེ་དང་། གདམས་ངག་མཛོད། སྐྱིད་འདོད་རོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༢བ༣

༡༣ ཡོངས་ཀྱི། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༢ བ༦

༡༤ ལྟོག་ལ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༣ ན༣

༡༥ སྙིང་ཆོམ་བཀྲང་། གདམས་ངག་མཛོད། བསྒྲེངས། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༣ ན༦

༡༦ དུཿཁ་མ་ལུས་རང་ལ་བླངས། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༤ ན༥

༡༧ ཁྲོམ་དང་། གདམས་ངག་མཛོད། ཁྲམ་དང་རྒྱ་འཕྲོག ཧ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༢ ན༤ དང་། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༤ ན༦ མ་དཔེར་ཁྲལ་དང་རྒྱ་འཕྲོག་ཅེས་གསལ་ཡང་བཅོས།

༡༨ མ་ལུས་རང་སར་བླང་། གདམས་ངག་མཛོད།

༡༩ དབང་མེད་གཞན་གྱིས་འཕོལ་ཞིང་། གདམས་ངག་མཛོད་དཔལ་སྤུངས་དཔར་མ་དང་། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༤ བ༤ མ་དཔེར་དབང་པོ་གཞན་གྱི་འཕོལ་ཞིང་ཞེས་བྱུང་ཡང་བཅོས།

༢༠ གཞན་དུ་བཀོལ་བར་བྱ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༥ ན༡

༢༡ ངག་གི་ཉེས་པ་ཡིས། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༥ ན༣

༢༢ དམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་མི་དགའ་ན། །ཧ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༢ ན༧

༢༣ གྲོགས་ངན་བསྟེན་པ་ཡིས། ཧ་དབྱངས་མཆན། ཤོག༢བ༡ཁྲི་ཆེན་" ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༧ ན༢

༢༤ སེམས་མི་དགའ་ཞིང་སྙིང་མི་གསལ་བའི་ཚེ། །ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༧ བ༦

༢༥ སེམས་རྒྱ་དཀྲུག་པའི་ཚེ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐིན་ཁྲིས། ཤོག ༡༨ བ༡

༢༦ ཁྱད་དུ་གསད་པ་ཡིས། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༢

༢༧ མི་རུང་བ་ལ་འཇོམ་པར་བྱ། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༣ བ༤ དེ་ནི་མི་རུང་བ་ལ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༤

༢༨ འཁོར་ཚོགས་འདུས་མ་ཐག་ཏུ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༥

༢༩ ཕྱུག་གཉིས་ལྡན་པ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༥ མ་དཔེར་ཕྱུག་ཉིས་ལྡན་པ་ཞེས་གསལ་ཡང་བཅོས།

༣༠ མི་གཉིས། གདམས་ངག་མཛོད། ཤོག ༣ བ༦ མི་གཞི་ལེགས་པར་བྱ། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༣ བ༧ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༠ ན༡

༣༡ སྨུག་སྐྱོ་གྲུ་རྣམས་ཆུང་བར་བྱ། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༣ བ༧ སྨུག་སྐྱོ་གྲུ་ནམ་ཆུང་། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༠བ༣ མ་དཔེར་སྨུག་སྐྱོ་རྒྱུན་མ་ཆུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསལ་ཡང་བཅོས།

༣༢ བར་གཅོད་ནས་དང་སྐྱུ་ཆུས་ན་བའི་ཚེ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༠ བ༦

༣༣ དེ་ནི་དཀོར་འཕྲོག་ལ་སོགས་སྤྱང་བར་བྱ། །གདམས་ངག་མཛོད། ཤོག ༣ ན༡ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༡ ན༥

༣༤ གཞག་ཏུ་འོས་པ་ཆོས་ལ་བྱས་པ་ཡིན། །གདམས་ངག་མཛོད། ཤོག ༣ ན༢ ཆོས་ལ་བྱས་པ་ཡིས། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས།ཤོག ༢༡ བ༦

༣༥ རྣམ་གཡེང་ཆེས་པའི་ཚེ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༣ ན༡

༣༦ ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༣ ན༤ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༣ ན༦

༣༧ དེ་ནི་བཟོད་ལས་སོགས་ལ་འབད་པར་བྱ། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༣ ན༥ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༣ བ༣

༣༨ ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་བྱ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༤ ན༣

༣༩ ཉམས་སྐྱིབ་དང་གདོན་དུ་ལངས་པའི་ཚེ། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༣ ན༦ ཉམས་ཤིག་སྐྱིབ་དང་

གདོན་དུ་ཡངས་པའི་ཚོ། །ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༤ བ༢

༤༠ དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་བྱ། །ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༡ ན༧ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༤ བ༦

༤༡ དབང་མེད་དོམ་ལྟར། གདམས་ངག་མཛོད། ཤོག ༡ ན༥ དབང་མི་ཐོབ་པར། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༡ ན༧ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༥ ན༢

༤༢ དམ་ཚིག་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༥ བ༡

༤༣ འདོད་པ་ཅན་ལ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༥ བ༥

༤༤ སྒྲུ་གཟུགས་ངན་ཏེ་ཁོང་ཁྲོས་བསྒྲིགས་པ་ཡིས། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༦ ན༥

༤༥ ཆག་སྟོང་འཁྲུངས་པའི་ཚོ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༢༦ བ༦

༤༦ དེ་ནི་རེངས་རྒྱུད་དྲུང་ནས་དབྱུང་བར་བྱ། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༡ བ༣ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༧ ན༢

༤༧ སྒྲིལ་བར་བྱ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༧ བ༥

༤༨ འདུག་མ་ཐག་ལ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༨ ན༡

༤༩ དེ་ནི་ཡོངས་ལ་འགྲོགས་ལུགས་གཟབ་པར་བྱ། །ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༨ ན༦

༥༠ དེ་ནི་གང་ལའང་འདོད་པ་ཆུང་བར་བྱ། །ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༨ བ

༥༡ ཆགས་སྟོང་གྲོགས་སུ། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༡བ༦ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ ན༡

༥༢ དྲིན་ཆེན། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༡༩ བ༤

༥༣ འདོད་དང་མི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་རྣམས། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༤ ན༡ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༣༠ ན༡

༥༤ དེ་ནི་སྡིག་པའི་ལས་ལ། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༤ ན༢

༥༥ བསླུ་བ་བདག་གིས་ཟིན། ཏྲ་དབྱངས་མཆན། ཤོག ༤ན༩ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག༣༢ན༥

༥༦ ཐེ་ཚོམ་གཅོད། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༩ ན༩ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༢ བ༡

༥༧ ཀླད་ལ་འཕྲུར། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༩ ན༩

༥༨ རྒྱལ་པོ་ཡང་། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༩ ན༥ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༢ ན༩

༥༩ རྒྱུག་ཕྱེད་ཅིང་། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༩ ན༦རྒྱུག་པ་ཡི།ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས།ཤོག༣༣ན༦

༦༠ འཆི་བདག་ཆེན་པོས་བསྒྲལ་དུ་གསོལ། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༩ བ༡ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༩ བ༢

༦༡ སེག་སེག་འཛིན་པའི། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༩ བ༣

༦༢ ཡི་དམ་ཆེན་པོ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༩ བ༩

༦༣ འདམ་རྫབ་སྤྲུང་བ་ཡི། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༩ བ༢ འདམ་རྫབ་སྤྲུར་བ་ཡི། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༩ བ༥

༦༤ ཕྱི་ཐག་ཐུང་། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༩ བ༩

༦༥ ལྷོ་དུངས་ཆེ་ལ་རྐུ་འཕྲོག་ཆོལ་འགྲོ་རེམ། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༩ བ༩ ལྷོ་དུང་ཆེ་ལ་རྐུ་འཕྲོག་འཚོལ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༦ ན༣

༦༦ ངམས་པོ་ཆེ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༧ ན༩

༦༧ མི་རྟོག་དགུ་ལ་རྟོག གདམས་ངག་མཛོད། ཤོག ༩ བ༩ མི་རྟོགས་དགུ་ལ་རྟོགས། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༩ བ༧ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༨ བ༡

༦༨ རྒྱབ་རྟེན། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༨ བ༦

༦༩ ཡོན་ཏན་གཞི་མ་ཐམས་ཅད་རླུང་ལ་ཤོར། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༣༩ བ༢

༧༠ ཕྱུགས་སུ་བཙུག རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ ན༢

༧༡ ཕྱོགས་སྐོར་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་གཞན་ལ་ཕྱེད། །ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཁྲིས། ཤོག ༡༠ བ༩ དོན་མེད་

གཞལ་ལ་བྱེད། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ ན༢ མ་དཔེར་ཀྱོགས་སྐོར་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་བཞད་གད་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་ཡང་དོན་མེད་གཞན་ལ་བྱེད་ཅེས་བཅོས།

༧༢ སྡོམ་པ་བླངས་ནས་བསླབ་བྱ་བདུད་དང་བསྟུན། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཕྲིས། ཤོག ༤༡ ན༡

༧༣ དགོན་པར་བསྡད་ནས། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ ན༢ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཕྲིས། ཤོག ༤༡ ན༣

༧༤ ཁང་ཁྱིམ་འཛིན། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཕྲིས། ཤོག ༤༡ བ༡

༧༥ སྡུག་ལ་སྐྱེག ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ ན༤

༧༦ རང་གི་འཚོ་བ་བཞག་ནས། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ ན༦

༧༧ རང་གི་ཁ་ཟས་བཤག་ནས། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ ན༦

༧༨ ནང་མིར་བསྟེན་ན། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ ན༧

༧༩ ལྟོག་ནས་གཞོན་ལ་སྐྱེལ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཕྲིས། ཤོག ༤༣ བ༤

༨༠ བཅུད་ན་མི་འདུད། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ བ༢

༨༡ རྩོད་པ་འཚོལ། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཕྲིས། ཤོག ༤༣ བ༤

༨༢ བཀའ་བློ་མི་བདེ་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པར་དཀའ། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ བ༢

༨༣ མཐོ་གཞོན་ཆེ་ཞིང་དམ་པ་དགྲ་རུ་འཛིན། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཕྲིས། ཤོག ༤༤ ན༣

༨༤ ཕྱི་ཐག་ཐུང་བས་སྔར་འདྲིས་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱུར། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ བ༣ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཕྲིས། ཤོག ༤༤ བ༣

༨༥ ཐོས་པ་ཆུང་བས་ཀུན་ལ། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ བ༤

༨༦ བླ་མ་མ་བརྟེན་ལུང་ལ་དམོད་པར་བྱེད། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ བ༦

༨༧ ལབ་ཚད་འབར་ཤ་མང་། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༥ བ༦

༨༨ འཛེམས་པ་ཡི། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཐེན་ཕྲིས། ཤོག ༤༨ ན༡

༨༩ བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཆ་དྲུག་པོ་ཅན། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༦ ན༢ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༩༨ ན༦

༩༠ འཁོར་བའི་ས་ལ་དུཿཁ་མཆིས་པ་ཀུན། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༦ ན༣

༩༡ རིག་པས་ངོས་ཟིན་ཡང་། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༦ ན༤

༩༢ འདི་ཡང་བརྟག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༦ ན༤

༩༣ ཡོངས་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་གྱིས། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༦ ན༦

༩༤ འཁྲུམས་པ་རྣམས། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༥༠ བ༦

༩༥ འགྲོངས་པར་ཤོག ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༥༡ ན༦

༩༦ ཞི་བདེས་བཞིལ་བར་ཤོག ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༦ བ༣ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༥༡བ༤

༩༧ ཆོམས་པར་འགྱུར། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༦ བ༦

༩༨ རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པར་རང་རྫུགས་མེད་པ་ཡིན། །ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༧ ན༡ མ་དཔེར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པར་ཞེས་གསལ་ཡང་བཙོས།

༩༩ བཅུད་ན་འཇིག་པ་ཡིན། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༧ ན༢

༡༠༠ ནམ་ཡང་ཡོད་མ་སྨྲོང་། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༧ ན༣

༡༠༡ གང་དུའང་བདེན་མ་སྨྲོང་། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༧ ན༣

༡༠༢ ཆུ་ནང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ན། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༧ ན༤ ཤར་བ་ལྟར། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༥༦ ན༥

༡༠༣ རྫུན་པ་སྣ་ཚོགས་བཀྲ ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༧ ན༤

༡༠༤ མ་རིག་ཚོགས་ལ། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༧ ན༦ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༥༧ བ༤

༡༠༥ པི་ཝང་གླུ་བླངས་ཚེ། ཧ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༧ ན༦ ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༥༨ ན༦

༡༠༦ རེ་རེས་མ་ཡིན་མོད། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༧ བ༡

༡༠༧ དེ་ཉིད་འཛིན་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ན། རྟ་དབྱངས། ༧བ༩ ཁྲི་ཆེན་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༦༠ ན༣

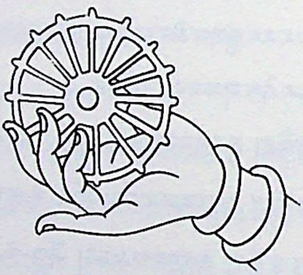
༡༠༨ ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི། ཁྲི་ཆེན་གསུང་ཟིན་བྲིས། ཤོག ༦༠ བ༥

༡༠༩ བསོད་ནམས་བསགས་པས་བླ་མ་མཆོག་དག་མཇལ། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༨ ན༣

༡༡༠ འདི་བསྟན་ཆོས་དབང་བསྒྱུར། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༨ ན༣ མ་དཔེར་དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་
འདི་བསྟེན་ཞེས་གསལ་ཡང་བཅོས།

༡༡༡ ཐོབ་ནས་ཆོག་ཀྱང་བཟུང་། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༨ ན༣

༡༡༢ ཀུན་ལ་བསླབ་པའི་ཆོ། རྟ་དབྱངས་མཚན། ཤོག ༨ ན༩

चित्तपरिशोधक आयुधचक्र

अतीश के परमगुरु धर्मरक्षित द्वारा विरचित

अनुवादक
डॉ० पेमा तेनजिन

नमो त्रिरत्नाय

शत्रुमर्म-प्रहारक आयुधचक्र

महाक्रोध(राज) यमान्तक को नमस्कार।

१

जिस प्रकार मोर समूह भयंकर विषवन में विचरण करते हैं तथा
अत्यन्त रमणीय औषधि-उद्यानों के होने पर भी वे
प्रसन्न नहीं होते हैं, और जिस प्रकार
भयंकर विष के रसपान से मोर (वहाँ) जीवन यापन करते हैं,

२

उसी भाँति वीर पुरुष (बोधिसत्त्व) जब संसार रूपी जंगल में प्रवेश करते हैं,
तब अत्यन्त रमणीय सुख-सम्पन्न उद्यानों के होने पर भी
वे वीर पुरुष (उनमें) आसक्त नहीं होते हैं, बल्कि
दुःखद जंगल में जीवन यापन करते हैं।

३

इसलिए सुख-समृद्धि को आत्मसात करने वाले
कायर भयवशात् दुःख को प्राप्त होते हैं।
दुःख को आत्मसात करने वाले वे बोधिसत्त्व
साहस के बल पर सदैव सुखी होते हैं।

४

अतएव, यहाँ वीर पुरुष भयंकर विष-वन सदृश राग का
दमन कर मोर की भाँति जीवन यापन करते हैं।
कायर लोग कौवें की भाँति प्राण गँवा बैठते हैं,

फिर स्वार्थी व्यक्ति द्वारा यह विषपान कैसे सम्भव है?
इसी भाँति अन्य क्लेशों से भी योग होने पर
कौवें के समान मुक्ति के लिए जान पर बन आती है।

५
अतएव, मोर सदृश बोधिसत्त्व
विषवन की भाँति क्लेशों को रसायन में परिवर्तित कर
संसार वन में प्रवृत्त होवें तथा
क्लेशों को आत्मसात कर क्लेश रूपी विष को नष्ट करें।

६
सम्प्रति स्वतंत्रता रहित संसार के इस
आत्मग्राह रूपी स्वार्थी एवं
सुखार्थी मारदूत का प्रहाणकर
परार्थ दुष्करचर्या को ग्रहण करें।

७
कर्मवेग से बहाये जाते हुए क्लेश से अभ्यस्त
अनुरूप जाति वाले समस्त जनों की दुःखराशि
सुखाभिलाषी मेरे ऊपर आ पड़े।

८
जब स्वार्थ की लिप्सा (चित्त में) प्रविष्ट होती है,
तो उसके विपरीत लोकहित में अपना सुख-सम्पत्ति दान करें।
जब लोक द्वारा स्वयं की विप्रतिपत्ति होती है, तो
उसे अपने चित्त विक्षेप का फल जानकर सन्तुष्ट होवें।

९
जब शरीर में असह्य पीडा होती है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो दूसरे प्राणियों के शरीर में हानि पहुँचाने के कारण हुआ है,
अतः सम्प्रति (मैं) सम्पूर्ण पीड़ा को अपने ऊपर ग्रहण करुंगा।

१०
जब अपने चित्त में दुःख का उत्पाद होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो निश्चित ही दूसरों की चित्त सन्तति को भटकाने का फल है,
अतः अब (मैं) समस्त दुःखों को अपने ऊपर ग्रहण करुंगा।

११
जब स्वयं तीव्र भूख-प्यास से पीड़ित होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो वञ्चना, चौरी, अपहरण व मात्सर्य कर्मों के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) सभी प्रकार के भूख-प्यास को अपने ऊपर ग्रहण करुंगा।

१२
जब विवश होकर दूसरों के दास के रूप में पीड़ित होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो अपने से निम्न के प्रति द्वेष तथा उन्हें दास बनाने से हुआ है,
अतः अब (मैं) अपना शरीर और प्राण परार्थ में लगाऊंगा।

१३
जब अप्रिय शब्द मेरे कानों में पड़ते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,

जो पिशुन वचन (चुगली करना) आदि वाणी के दोषों का फल है,
अतः अब (मैं) अपने दोषों की निन्दा करुंगा।

१४
जब किसी अशुचि प्रदेश में उत्पन्न होता हूँ, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो सदैव अशुचि-प्रतीति की भावना के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) केवल शुद्ध-प्रतीति की भावना करुंगा।

१५
जब (मेरा) किसी शुभचिन्तक व प्रिय मित्र से वियोग होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है, जो
दूसरों के परिवार के प्रति स्वयं के आसक्त होने के कारण हुआ है,
अतः सम्प्रति (मैं) दूसरों को उनके परिषद् से पृथग् नहीं करुंगा।

१६
जब समस्त महापुरुष (मुझे) पसन्द नहीं करते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो महापुरुषों को छोड़कर दुष्ट मित्रों के सेवन से हुआ है,
अतः अब (मैं) पाप-मित्रों का प्रहाण करुंगा।

१७
जब अपने अपवाद व अध्यारोप से दूसरों में पापसंचय होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो स्वयं द्वारा महापुरुषों की निन्दा किए जाने के फलस्वरूप है,
अतः अब (मैं) अपवाद व अध्यारोप द्वारा दूसरों की निन्दा नहीं
करुंगा।

१८.
जब (स्वयं का) आवश्यक द्रव्य व्यर्थ चला जाता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो दूसरों की आवश्यकताओं की परवाह न किये जाने के कारण हुआ है,
अतः आज से (मैं) दूसरों की आवश्यकताओं को सम्पादित करूंगा।

१९
जब मेरा चित्त अप्रसन्न होता है तथा हृदय निर्मल नहीं होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो दूसरे जन्मों में पाप संचित किये जाने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) दूसरों के लिए पाप प्रत्ययों का प्रहाण करूंगा।

२०
जब कार्यसिद्ध नहीं होता है और चित्तमूल विचलित होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो महापुरुषों के कार्य में बाधा डालने की वजह से है,
अतः अब (मैं) समस्त विघ्नों का परित्याग करूंगा।

२१
जब किसी भी प्रकार के प्रयत्न से गुरु प्रसन्न नहीं होते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो सद्धर्म के प्रति प्रत्यक्ष एवं परोक्ष किये जाने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) धर्म के प्रति प्रत्यक्ष-परोक्ष (भाव) को कम करूंगा।

२२
जब समस्त लोग मेरा विरोध करते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,

जो ह्री एवं अपत्राप्य की परवाह न किये जाने की वजह से है,
अतः सम्प्रति (मैं) अनुचित कर्मों से विरत रहूँगा।

२३
जब अनुचर समूह के एकत्रित होते ही घृणा होती है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो पापी एवं बुरे स्वभाव को दिशाओं में फैलाने की वजह से है,
अतः अब (मैं) सभी प्रकार से सबके प्रति अच्छा स्वभाव रखूँगा।

२४
जब समस्त सगे-सम्बन्धी शत्रु रूप में उठ खड़े होते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो चित्त में दुराचार की भावना उत्पन्न किये जाने की वजह से है,
अतः सम्प्रति (मैं) वञ्चना व धूर्तता (बेइमानी) को और भी कम करुंगा।

२५
जब अधिक पुराना रोग व सूजन रोग से पीड़ित होता हूँ, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो अनैतिकतया भिक्षुधन का प्रमादपूर्ण भोग करने की वजह से है,
अतः अब (मैं) भिक्षु द्रव्यों के अपहरण आदि का प्रहाण करुंगा।

२६
जब अकस्मात् शरीर क्षयरोग से ग्रस्त हो जाता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो संवर के च्युति का कृत्य किये जाने के कारण हुआ है,
अतः सम्प्रति (मैं) अकुशल कर्मों का परित्याग करुंगा।

२७
जब समस्त ज्ञेय धर्मों के प्रति बुद्धि संमोहित होती है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो प्रहेय धर्मों का अभ्यास किये जाने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) श्रुतादि प्रज्ञा की भावना करुंगा।

२८
जब (चित्त) धर्माभ्यास के दौरान् निद्रा से प्रभावित होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो सद्धर्म के अभ्यासार्थ आवरण संचित किये जाने से हुआ है,
अतः सम्प्रति (मैं) धर्म के लिए दुष्करचर्या का पालन करुंगा।

२९
जब क्लेश के प्रति रुचि एवं चित्त में अत्यधिक विक्षेप होता है. तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो अनित्य सांसारिक दोषों का अभ्यास न किये जाने से हुआ है,
अतः अब (मैं) संसार के प्रति चित्त को और अधिक उद्विग्न करुंगा।

३०
जब यथासम्भव प्रयास के बावजूद नीचे की ओर ही जाता हूँ, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो कर्म एवं हेतु-फल की परवाह न किये जाने की वजह से है,
अतः सम्प्रति (मैं) क्षान्तिकर्म (सहनशीलता) आदि के लिए प्रयत्न करुंगा।

३१
जब समस्त कृत सत्कार अपने विपरीत हो जाते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,

जो कृष्णपक्ष (पाप) की ओर आशा एवं अपेक्षा किये जाने के
कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) कृष्णपक्ष (पापकर्म) से परावृत्त होऊंगा।

३२
जब त्रिरत्न से की गयी मेरी प्रार्थना फलप्रद नहीं होती है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो बौद्धधर्म में विश्वास न किये जाने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) केवल त्रिरत्न का ही सेवन करुंगा।

३३
जब च्युत पाप भी आवरण व दुष्ट आत्मा के रूप में उठते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो देव एवं मन्त्रों के प्रति पाप संचित किये जाने की वजह से है,
अतः अब (मैं) समस्त कल्पनाओं को समाप्त करुंगा।

३४
जब (मेरा चित्त) सामर्थ्यविहीन होकर मार्ग में भटकता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो गुरु आदि को आवास से निष्कासित किये जाने से हुआ है,
अतः अब (मैं) किसी को भी प्रदेश से नहीं निकालूँगा।

३५
जब पाला व ओलावृष्टि आदि अनभीष्ट आ जाती हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो विधिपूर्वक समय (प्रतिज्ञा) रूपी शील का पालन न किये जाने
की वजह से है,
अतः अब (मैं) समय आदि का शुद्धतया पालन करुंगा।

३६
जब अभिलाषी होकर सम्पत्ति से विपन्न होता हूँ, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो दान एवं त्रिरत्न आदि की स्तुति न किये जाने के कारण हुआ है,
अत: अब (मैं) पूजा एवं दानकर्म के प्रति प्रयत्न करुंगा।

३७
जब रूपवान् न होने से मित्र-बन्धुओं द्वारा निन्दित होता हूँ, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो कुरूपतावश क्रोध से जला देने के कारण हुआ है,
अत: अब (मैं) देव प्रतिमा की स्थापना कर स्वभाव को विनम्र बनाऊंगा।

३८
जब हरसम्भव प्रयास करने पर भी राग-द्वेष का प्रकोप होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो अनुचित दुष्ट सन्तति को कठोर बना दिये जाने की वजह से है,
अत: अब (मैं) इस अभिमान को जड़ से उखाड फेकूंगा।

३९
जब समस्त कृत साधनाएं अपने उद्देश्य से विमुख होती हैं, तब
दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो अन्तस्थल में मात्र कुदृष्टि के ही प्रविष्ट होने के कारण हुआ है,
अत: अब (मैं) जो भी करुंगा, केवल परार्थ ही करुंगा।

४०
जब कुशल का अभ्यास किये जाने पर भी स्वसन्तति का दमन नहीं होता है, तब

यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो इस जन्म में अभिमान को आत्मसात किये जाने से हुआ है,
अतः सम्प्रति (मैं) मोक्ष की कामना से तदर्थ प्रयत्न करुंगा।

४१
जब बैठते ही परीक्षण किये जाने पर पश्चाताप होता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो निर्लज्ज हो, ऊंचे नये मित्रों से सम्बन्ध बनाने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) सबके साथ मिल-जुलकर रहने पर ध्यान दूंगा।

४२
जब दूसरे द्वारा वञ्चना से स्वयं ठग लिया जाता है, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो स्वयं के अधिक अभिमानी एवं लालची होने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) किसी के भी प्रति अल्प इच्छा वाला होऊंगा।

४३
जब श्रवण एवं व्याख्यान राग-द्वेष के हस्तगत हो जाते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो मार दोषों का चित्त में चिन्तन न किये जाने के कारण हुआ है,
अतः अब (मैं) विरोधी प्रत्ययों की परीक्षा कर प्रहाण करुंगा।

४४
जब समस्त सत्कर्म दुष्कर्म में परिवर्तित हो जाते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो समस्त प्रत्युपकारों के उनके विपरीत हो जाने की वजह से है,
अतः सम्प्रति (मैं) प्रत्युपकारों को शिरसा ग्रहण करुंगा।

४५
संक्षेप में, जब समस्त अनीष्ट स्वयं के ऊपर आते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो स्वनिर्मित खड्ग से मारे जाने वाले लौहार की भाँति है,
अतः अब (मैं) पापकर्मों के प्रति प्रमादरहित होऊंगा।

४६
जब दुर्गतियों में दुःखों का अनुभव करते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो बाणकर्त्ता स्वयं के द्वारा निर्मित बाण से मारे जाने की भाँति है,
अतः सम्प्रति (मैं) पापकर्म के प्रति प्रमादरहित होऊंगा।

४७
जब पारिवारिक दुःख अपने ऊपर आ जाते हैं, तब
यह दुष्कर्म रूपी आयुध अपने ऊपर फलित हुआ है,
जो पोषित पुत्र एवं पौत्र द्वारा (अपने) माता-पिता को मार दिये
जाने की भाँति है,
अतः अब (मुझे) सदैव प्रव्रजित होना ही उचित प्रतीत होता है।

४८
इस प्रकार शत्रु स्वरूप आत्मग्राह को मैंने पकड़ लिया है,
छिपे, धोखेबाज, चौर स्वरूप आत्मग्राह को मैंने पकड़ लिया है,
मृषावाद से ठगने वाले आत्मग्राह को मैंने पकड़ लिया है,
अहो! यह आत्मग्राह ही है, ऐसी विचिकित्सा को काट डालें।

४९
अब कर्मशस्त्र को (आत्मग्राह के) सिर के ऊपर घुमाएं,
क्रोधपूर्वक तीन बार सिर के ऊपर घुमाएं,

दो सत्य रूपी पैरों को फैलाएं तथा उपाय-प्रज्ञा रूपी चक्षु को खोलें,
चार बल स्वरूप दातों को भींचकर शत्रु को मारें।

५०
शत्रु को पीड़ित करने वाले विद्यामन्त्रराज को भी,
संसार वन में कोई स्वतंत्रता नहीं है, अतः
कर्मशस्त्र को लेकर दौड़ने वाला
आत्मग्राह रूपी दुष्टग्रह नामक क्रूर अत्याचारी,
स्व-पर विनाशक च्युत-समय यहाँ उपस्थित होवें (पूर्ण हो)।

५१
यहाँ आवें, यहाँ आवें, हे क्रोधराज यमान्तक,
मारो, मारो, शत्रु आत्मग्राह के हृदय पर मारो।
विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम की ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५२
हूँ हूँ महा इष्टदेव ऋद्धि का उत्पाद करें,
जः जः इस शत्रु को वश में करें,
फट् फट् महायम रक्षा करें,
खोलें, खोलें, आत्मग्राह रूपी गाँठ को काटने हेतु प्रार्थना करता हूँ।

५३
इधर पधारें, महान इष्टदेव यमराज,
सांसारिक कर्म के कीचड़ से लिप्त,
कर्म एवं पाँच क्लेश विषों की इस (चमडे की) थैली को,
इसी क्षण चीर-फाड़कर टुकड़े कर दें।

५४

तीन दुर्गतियों के दुःखों में पहुँचाने पर भी
डरना न जानते हुए कारणों के पीछे दौड़ता रहता है,
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५५

अदूरदर्शी होने से उनके सम्पादन में अल्प वीर्यवान् होता है तथा
अत्यधिक क्रियाकलाप के कारण कोई भी कार्य पूर्ण नहीं करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५६

सुख की इच्छा अधिक होने पर भी उसके हेतुओं का संचय नहीं करता है तथा
अल्प सहनशील, अत्यधिक अभिलाषी एवं लालची होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५७

नवीन मित्रों की संगति अधिक होने पर भी उनके प्रति अल्पकालिक निष्ठा होती है,
खाद्य-पेय का अधिक दुःख व चोरी एवं लूटपाट से मिथ्याजीव में प्रयासरत होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५८

मीठा, मृदु व प्रशंसापूर्ण वचन बोलने में कुशल होने पर भी निर्लज्ज होता है।
संग्रह एवं संचय में प्रयासरत होने पर भी मात्सर्य में आबद्ध होता है,
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

५९

दूसरों का उपकार कम किन्तु अधिक एहसान जताने वाला होता है,
स्वयं के पास कुछ न होने पर भी अत्यधिक महत्त्वाकांक्षी होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६०

अधिक आचार्यों के होते हुए भी समय-संवर के पालन में अल्प परिश्रमी होता है।
अत्यधिक शिष्यों के होते हुए भी उपकार काल में सभी दुष्ट होते हैं।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६१

बहुत अधिक दायित्त्व स्वीकार कर लेने के बाद भी अल्पहित का अभ्यास करता है,
बहुत प्रसिद्ध होने पर भी परीक्षा किये जाने पर वह दुष्ट आत्माओं द्वारा निन्दनीय होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६२
अल्पश्रुत होने पर भी व्यर्थ में अधिक ढोंग करता है,
आगम शास्त्र का अल्पज्ञान होने पर भी कल्पनातीत नौ प्रकार की कल्पनाओं की कल्पना करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६३
अत्यधिक सेवकों के विद्यमान होते हुए भी दायित्त्व निर्वाह करने वाला कोई नहीं होता है,
अत्यधिक अधिकारियों के होने पर भी समय आने पर समर्थक नाथ से विहीन होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६४
उच्चपद वाला होने पर भी दुष्ट आत्माओं की अपेक्षा कम गुणी होता है,
महान गुरु होने पर भी मार की अपेक्षा अधिक राग-द्वेषी होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६५
उत्तम दृष्टिवाला होने पर भी कुत्ते से भी बदतर चर्या वाला होता है,
तथा समस्त वास्तविक गुण हवा में बिखर जाता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६६
समस्त अभिलषित वस्तुओं को अपने भविष्य के लिए सुरक्षित कर देता है,
समस्त अनावश्यक एवं व्यर्थ की वस्तुएं दूसरों को देता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६७
कषायवस्त्र (चीवर) धारण करने के बाद भी रक्षा एवं शरण हेतु आत्माओं से निवेदन करता है,
संवर ग्रहण करने के पश्चात् भी चर्या मार सदृश होती है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६८
सुख-शान्ति देवों (बुद्ध) द्वारा प्रदत्त होने पर भी दुष्ट आत्माओं की पूजा करता है,
धर्म द्वारा प्राप्त कराये जाये जाने पर भी त्रिरत्न को धोखा देता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

६९
सदैव एकान्त में निवास करने पर भी चित्त विक्षिप्त होता है,
सद्धर्म के वचनों का श्रवण किये जाने पर भी कौड़ियों द्वारा भविष्यवाणी का पालन करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७०
शील एवं निर्वाण को छोड़कर घर-गृहस्थी धारण करता है,
समस्त सुखों पर पानी फेरकर दुःख का अनुसरण करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७१
निर्वाण के प्रवेश द्वार को छोड़कर प्रत्यन्त में गमन करता है,
दुर्लभ मनुष्य शरीर प्राप्त करके भी नरक प्राप्ति में उद्यत रहता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७२
धर्म से होने वाले आध्यत्मिक लाभ को छोड़कर व्यापारिक लाभ-हानि में रत होता है,
गुरु की प्रवचन स्थली को छोड़कर गाँव और प्रदेश में भ्रमण करता रहता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७३
अपनी जीविका को छोड़कर दूसरों के द्वारा संचित (द्रव्यों) का अपहरण करता है,
अपने खाद्य पदार्थों को छोड़कर दूसरों से चोरी करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७४

अहो! अल्प भावना एवं अल्प धैर्य वाला होने पर भी तीक्ष्ण अभिज्ञा का बहाना करता है,
मार्ग को ग्रहण न करने पर भी व्यर्थ में (यत्र-तत्र भाग-दौड़ करने वाला) शीघ्रगामी होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७५

हितकारी उपदेश दिये जाने पर भी द्वेषयुक्त चित्त से शत्रुता ग्रहण करता है,
धोखे से लूटे जाने पर भी उसे सारहीन मानकर कृपा के रूप में ग्रहण करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७६

परिवार के सदस्य के रूप में सेवन करने पर भी गुप्त बातों को शत्रु तक पहुँचाता है,
साथ-साथ सहयोगी होकर चलने पर भी निर्लज्ज हो विश्वासघात करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७७

शीघ्र क्रोधित होने वाला तथा सभी से अधिक स्थूल कल्पना वाला होता है,
मित्रता में कठिनता होती है तथा सदैव दुष्ट सन्तति वाला होता है।

अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७८

निवेदन की अनसुनी कर उल्टे हानि पहुँचाता है,
सहमति होने पर भी विनम्र नहीं होता बल्कि अधिक विवाद की खोज करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

७९

परामर्श पसन्द न होने से साथ चलने में हमेशा कठिनाई होती है,
दूसरों को अधिक दुःख देता है तथा दृढ आसक्ति वाला होता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८०

श्रेष्ठता व सम्मान की अधिक इच्छा होने पर भी सत्पुरुष को शत्रुवत् ग्रहण करता है,
अत्यधिक राग की वजह से नवयुवतियों का सेवन करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८१

दूरदृष्टि न होने के कारण पूर्व परिचित को भी भुला देता है,
अधिक नए मित्रों के कारण सभी के साथ बढ़ा-चढ़ाकर बातें करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार

करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८२

अभिज्ञा न होने के कारण मिथ्या वचन का सहारा लेता है,
करुणा के अभाव में विश्वासघात से परचित्त को दुःखी करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८३

अल्पश्रुत होने से समस्त विषयों के प्रति अनुमान लगाता है,
अत्यल्प आगमों का श्रावक होने के कारण सभी के प्रति मिथ्यादृष्टि रखता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८४

राग-द्वेष में अभ्यस्त होने से समस्त परपक्षों की निन्दा करता है,
ईर्ष्या में अभ्यस्त होने के कारण दूसरों का अध्यारोप व अपवाद करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८५

अध्ययन न कर पाने के कारण विस्तृत (शास्त्रों) की अवमानना करता है,
गुरु का सेवन न करने के कारण आगमों की निन्दा करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८६
पिटकों का सही ढ़ंग से व्याख्यान न कर पाने के कारण स्वयं की ओर से मिथ्या बातें बनाता है,
शुद्ध-प्रतीति का अभ्यास न कर अशिष्ट वचन अधिक बोलता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८७
अधार्मिक कर्मों की निन्दा नहीं करता है, बल्कि
समस्त सुभाषितों के प्रति विविध प्रकार से दूषण देता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८८
लज्जा को लज्जा के रूप में ग्रहण नहीं करता है, बल्कि
निर्लज्जता को लज्जा के विपरीत धर्म के रूप में ग्रहण करता है,
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

८९
जो भी कर्म करता है, उनमें एक भी उचित कर्म नहीं करता है,
बल्कि समस्त अनुचित क्रियाओं को ही करता है।
अतः विनाशक कल्पना के सिर पर छेम-छेम ध्वनि के साथ प्रहार करें तथा आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु के हृदय पर वार करें।

९०
अहो! आत्मदृष्टि रूपी प्रेतात्मा को नष्ट करने वाले
सुगत धर्मकाय प्राप्त, प्रभावी एवं बलवान्

नैरात्म्यज्ञान रूपी शस्त्रदण्ड को धारण करने वाले
बिना किसी शंका के तीन बार सिर के ऊपर से घुमायें।

९१
महान आश्चर्य से इस शत्रु से मुक्त करें,
महाप्रज्ञा द्वारा दुष्कल्पनाओं का दमन करें,
महाकरुणा से कर्मों से रक्षा करें,
निश्चित ही इस आत्मा को समाप्त करें।

९२
संसार भूमि में विद्यमान समस्त दुःखों को
इस आत्मग्राह में अवश्य ही संगृहीत करें।
जिनमें ये पाँच क्लेशविष विद्यमान हैं,
तदनुकूल जाति को इसमें अवश्य ही संगृहीत करें ।

९३
इस प्रकार समस्त दुःखों के निश्चित मूल का
ज्ञान से बिना संशय के प्रमाणित हो जाने पर भी
यदि पुनः इससे कलह व भेद हो तो,
उसे ग्रहण करने वाले को भी समाप्त करें ।

९४
सम्प्रति सभी दोषों का उत्तरदायित्त्व एक (स्वयं) पर है,
अतः दूसरों के प्रति महा कृपालुता की भावना करें।
दूसरों के अनीष्ट को अपनी सन्तति पर लें और
समस्त सत्त्वों के लिए अपने पुण्य की परिणामना करें।

९५
इस प्रकार दूसरे सत्त्वों के तीनों कालों में
तीनों द्वारों द्वारा कृत (अकुशल) कर्म मेरे द्वारा गृहीत कर लिये
जाने पर विषवर्ण वाले मोर की भाँति
(मेरे) समस्त क्लेश बोधि में सहायक होवें।

९६
अपने कुशलमूलों को सभी सत्त्वों के लिए दान किये जाने से (वे)
विषपान किये हुए कौवे को औषधि द्वारा जीवित कराने की भाँति
होवें।
समस्त सत्त्वों के निर्वाण रूपी प्राण को ग्रहण कर
सुगत अर्थात् बुद्धत्व प्राप्त हो।

९७
जब तक मैं एवं जो मेरे माता-पिता हुए हैं, वे सभी
अकनिष्ठ (बुद्ध) क्षेत्र में बोधि प्राप्त न कर लें,
तब तक छह गतियों में कर्मवशात् भ्रमण कर रहे
वे सभी (सत्त्व)परस्पर एक-दूसरे का चित्त ग्रहण करें अर्थात्
सहायता करें।

९८
उस समय एक सत्त्व के कल्याणार्थ भी
मैं तीनों दुर्गतियों में पूर्णतया प्रविष्ट होकर
महासत्त्व की चर्या से च्युत हुए बिना
उन्हें दुर्गति के दु:खों से मुक्त कराऊँ।

९९
उसी क्षण (नरक में प्रवेश करने पर) नरक के रक्षणगण
मेरे प्रति गुरु की संज्ञा का उत्पाद करें,
उनके अस्त्र-शस्त्र भी पुष्प-वर्षा में परिवर्तित हों तथा
बिना किसी बाधा के सुख-शान्ति से शीतल होवें।

१००
दुर्गति के सत्त्व भी अभिज्ञा रूपी धारणी प्राप्त कर
देव एवं मनुष्य काय प्राप्तकर बोधिचित्त का उत्पाद करें,
मेरी कृपाओं का प्रत्युपकार धर्माचरण द्वारा दें,
तथा मुझे गुरु स्वीकार कर सेवन करें।

१०१
इसी प्रकार स्वर्ग के समस्त सत्त्व भी
मेरे सदृश नैरात्म्य की अच्छी तरह भावना कर
भव व शम के सुखों के प्रति कल्पनारहित हो,
समता में समाधि की भावना करें।

१०२
जब ऐसी (भावना) की जाने पर विकल्प का नाश हो जाता है,
तब निर्विकल्पकज्ञान अर्थात् नैरात्म्य के अभ्यास से
रूपकायिक हेतु-फल क्यों नहीं प्राप्त होगा?

१०३
अहो! वे सभी प्रतीत्यसमुत्पन्न हैं,
जो प्रतीत्यसमुत्पाद सापेक्ष है, वह स्वतः उत्पन्न नहीं हैं।
परस्पर परिवर्तित होना मिथ्या प्रतीति व माया है,
जो अलातचक्र की भाँति आभासित प्रतिबिम्ब मात्र है।

१०४
कदली वृक्ष की भाँति जीवन सारहीन है,
बुलबुले की भाँति जीवन में कोई सार नहीं है,
धुँध की भाँति उसका सम्मान किये जाने पर वह नष्ट हो जाता है
तथा मरीचिका की भाँति (वह) दूर से सुन्दर प्रतीत होता है।
दर्पण में प्रतिबिम्ब की भाँति (समस्त वस्तुएं) सत्य (की भाँति)
मालूम पड़ती हैं,
(वे) बादल व कोहरे की भाँति बैठते हुए सी मालूम पड़ती हैं।

१०५
उसी भाँति आत्मग्राह रूपी बधकशत्रु भी
सत् की भाँति प्रतीत होता है, जबकि वह कभी भी सत् नहीं है।
परमार्थतः (वह) सत्य की भाँति प्रतीत होता है, जबकि कदापि
सत्य नहीं है।
अवभासित होते हुए की भाँति प्रतीत होता है, किन्तु अध्यारोप व
अपवाद विषय से परे होता है।

१०६
उसमें कौन सा कर्मचक्र होता है?
इसलिए इसमें स्वभाव का अभाव होने पर भी,
जल में चन्द्रमण्डल के उदय होने की भाँति
यह कर्मफल तो विविध प्रकार की मिथ्याएं हैं।
सम्प्रति इनकी प्रतीति मात्र में हेयोपादेय का ग्रहण करुंगा।

१०७
जिस प्रकार स्वप्न में सूखे घास के ढ़ेर में आग लगने पर
निःस्वभाव होते हुए भी उसकी ऊष्मा से भयभीत होते हैं, उसी भाँति
नरक आदि लोक के स्वभावतः न होने पर भी

पकाएं जाने, जलाये जाने, ढ़ेर लगाये जाने आदि के भय से उन (फलों को प्रदान करने वाले कर्मों) का प्रहाण करना चाहिए।

१०८
जिस प्रकार ज्वर से अत्यन्त पीड़ित व्यक्ति भ्रमित होकर अन्धकार के न होते हुए भी
अधिक गहराई में विचरण करने के खतरे का अनुभव करता है, उसी भांति
यद्यपि अविद्या समूह स्वभावतः नहीं होती है, फिर भी
तीनों प्रज्ञाओं द्वारा उनकी भ्रान्तियों का निराकरण किया जाना चाहिए।

१०९
जब कोई वीणाकुशल व्यक्ति वीणा पर गीत गाता है, तब
उसका परीक्षण किये जाने पर वहाँ स्वभावतः शब्द की प्राप्त नहीं होती है, किन्तु
परीक्षण न किये जाने पर शब्द समूह से मधुर शब्द उत्पन्न होती हैं,
जिससे लोगों के चित्त की पीड़ा दूर होती है, उसी भाँति....

११०
सम्पूर्ण कर्म एवं हेतु-फल की परीक्षा किये जाने पर
वे एक व भिन्न स्वभाव से रहित होते हैं, फिर भी
जैसे प्रतीत होते हैं, उसी प्रकार सभी धर्म उत्पाद एवं विनाश को प्राप्त होते हैं।
उनके सत् होने की भाँति (व्यक्ति को भी) विविध सुख एवं दुःखों का अनुभव होता है।
अतः उनकी प्रतीति मात्र से उनका हेय एवं उपादान करुंगा।

१११
जब जल की बूँदों से घटपूर्ण होता है, तब
न प्रथम जल की बूँद से घट भरता है,
और न ही अन्तिम आदि प्रत्येक बूँदों से भी,
बल्कि प्रतीत्यसमुत्पन्न (हेतु-प्रत्ययों की पूर्णता) होने के कारण
घटपूर्ण होता है।

११२
इसी प्रकार जिस (कर्म) से हमें सुख एवं दुःख फल का अनुभव
होता है,
वह न तो कारण के प्रथम क्षण द्वारा होता है,
और न ही अन्तिम क्षण आदि द्वारा, अपितु
प्रतीत्यसमुत्पन्न (हेतु-प्रत्ययों के पूर्ण) होने के कारण सुख-दुःख का
अनुभव होता है।

११३
अहो! अविचाररमणीय स्वभाव वाले
इन अवभासित धर्मों में कोई सार विद्यमान नहीं है,
फिर भी, वे सारवान् की भाँति प्रतीत होते हैं,
क्योंकि यह गम्भीर धर्म है, अधम लोगों द्वारा इसका दर्शन दुर्लभ है।

११४
सम्प्रति जब हम समाधि में समाहित होते हैं, तब उन (धर्मों) की
नियत रूप से प्रतीतिमात्र सत्ता भी कहाँ होती है, नहीं होती है।
क्या सत् है और क्या असत् है,
सदसत् कोई भी प्रतिज्ञा नहीं होती है।

११५
विषय एवं विषय की धर्मता भी नहीं होती है,
समस्त हेयोपादेयता से रहित व प्रपञ्चरहित हैं।
अतः आदिस्वभाव में अकृत्रिम चित्त के रूप में
स्पष्टतया स्थित होकर महापुरुष होवें।

११६
इस प्रकार सांवृतिक बोधिचित्त एवं
पारमार्थिक बोधिचित्त की चर्या से
निर्बाध रूप में दो सम्भारों की पूर्णता से
स्व-परार्थ दोनों सम्पदाओं से सम्पन्न हों।

"शत्रुमर्म-प्रहारक आयुधचक्र" नामक इस ग्रन्थ की रचना परमगुरु के वचनानुसार आगम, युक्ति एवं अधिगम के ज्ञाता महान् योगी धर्मरक्षित ने ऐसे घनघोर वन के समीप की, जहाँ विभिन्न प्रकार के विकराल जंगली जानवर विचरण कर रहे थे। इतना ही नहीं, इसी कलियुग के वन में उन्होंने इसका पूर्णरूपेण अभ्यास भी किया। पश्चात् उन्होंने इस ग्रन्थ को आचार्य अतीश अर्थात् दीपंकरश्रीज्ञान को प्रदान किया। आचार्य अतीश ने भी दुर्दम्य सत्त्वों के दमनार्थ दिशाओं एवं सीमाओं तक सीमित न होकर सर्वत्र इसका अभ्यास किया, जिसके फलस्वरूप उनमें ज्ञान प्रस्फुटित हुआ और उन्होंने निम्न गाथाओं की रचना की।

जब मैंने राजपाट का परित्याग किया और दुष्कर चर्या को अपनाया,
तब पुण्य संचय के बल से मुझे परम गुरु का दर्शन हुआ,
जिन्होंने इस अमृत रूपी सद्धर्म की देशना की तथा धर्म का अभिषेक प्रदान किया।

सम्प्रति प्रतिपक्ष प्रासकर शब्दों को भी ग्रहण किया।
सिद्धान्त के प्रति भेद-भाव न रखते हुए
उदार बुद्धि से जब सबका अध्ययन किया, तब
मैंने अपरिमित एवं आश्चर्यजनक लाभ देखा,
अतः इस कलियुग में इस धर्म से लाभ हुआ।

ऐसा कहकर, भारत एवं तिब्बत में अनेकों शिष्यगणों के मध्य तथा भगवती तारा आदि अपरिमित इष्टदेवों द्वारा व्याकृत योग्य शिष्य उपासक (डोम तोनपा) को धर्मोपदेश के रूप में इसे प्रदान किया, ताकि वह प्रत्यन्त जनपद के अयोग्य विनेय जनों को विनम्र बना सकें। अनुवादक एवं आचार्य का कार्य भी जिन पिता-पुत्र (आचार्य अतीश व शिष्य डोम तोनपा) ने ही किया।

कल्याणमित्र श्रीमन् छोदर जी के अनुरोध पर अनुवादक डॉ० पेमा तेनजिन ने इसका हिन्दी रूपान्तरण कार्य सत्त्वों के कल्याणार्थ तथा बौद्ध शासन के संरक्षण, संबर्धन एवं प्राचीन भारतीय संस्कृति की धरोहर को पुनः उसी की भाषा में प्रत्यर्पित करते हुए वर्तमान विश्व शान्ति में सर्वथा प्रासंगिक बुद्ध की शिक्षाओं के प्रति जन-जागृति हेतु सम्पादित किया।

*****

Mind Training
The Wheel of Sharp Weapons

Attributed to Dharmaraksita

Translated By Thupten Jinpa

Homage to the Three Jewels!

This is the wheel of weapons striking at the vital points of the enemy's body.
Homage to the wrathful Yamantaka!

1
When peacocks roam through the jungle of virulent poison,
Though the gardens of medicinal plants may be attractive,
The peacock flocks will not take delight in them;
For peacocks thrive on the essence of virulent poison.

2
Likewise when heroes enter the jungle of cyclic existence,
Though the gardens of happiness prosperity may seem beautiful,
The heroes will not become attached to them;
For heroes thrive in the forest of suffering.

3
Those who avidly pursue happiness and prosperity
Are brought to suffering due to their cowardice.
The bodhisattvas, who willingly embrace suffering,
Always remain happy due to their heroism.

4
Now here, desire is like the jungle of virulent poison;
The peacock-like heroes [alone] can digest this.
But for the crow-like cowards it spells death,
For how can the self-centered digest such poison?
When you extend this [analogy] to other afflictions,
Each similarly assails liberation's life force, like [poison to] a crow.

5
Therefore peacock-like heroes must convert
Afflictions that resemble a jungle of poisons into an elixir

And enter the jungle of cyclic existence;
Embracing the afflictions, heroes must destroy their poison.

6
From now on I will distance myself from this demons emissary—
Self-grasping——which [makes me] wander helplessly
And seeks [only] selfish happiness and prosperity;
I will joyfully embrace hardship for the sake of others.

7
Propelled by karma and habituated to the afflictions—
The suffering of all beings who share this nature
I will heap them upon this self that yearns for happiness.

8
When selfish craving enters my heart,
I will expel it and offer my happiness to all beings.
If those around me rise in mutiny against me,
I will relish it, thinking, "This is due to my own negligence."

9
When my body falls prey to unbearable illnesses,
It is the weapons of evil karma returning on me
For injuring the bodies of others;
From now on I will take all sickness upon myself.

10
When my mind falls prey to suffering,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For definitely causing turbulence in the hearts of others;
From now on I will take all suffering upon myself.

11
When I am tormented by extreme hunger and thirst,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For engaging in deception, theft, and miserly acts;
From now on I will take all hunger and thirst upon myself.

12
When I am powerless and suffer in servitude to others,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For being hostile to the weak and subjugating them;
From now on I will employ my body and life in the service of others.

13
When unpleasant words reach my ears,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For my verbal offences, such as divisive speech.
From now on I will condemn flawed speech.

14
When I am born in a place of impurity,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For always cultivating impure perception;
From now on I will cultivate only pure perceptions.

15
When I become separated from helpful and loving friends,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For luring away others' companions;
From now on I will never estrange others from their companions.

16
When the sublime ones become displeased with me,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For renouncing the sublime ones and seeking bad companions;
From now on I will renounce negative friendships.

17
When others assail me with exaggeration, denigration, and so on,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For disparaging sublime beings;
From now on I will never belittle others with disparaging words.

18
When my material resources waste away,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For being disrespectful toward others' resources;
From now on I will help others find what they need.

19
When my mind becomes dull and my heart unhappy,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For making others accumulate negative karma;
From now on I will shun enabling others' negative acts.

20
When I fail in my endeavors and feel deeply disturbed,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For obstructing the work of sublime ones;
From now on I will relinquish all obstructive deeds.

21
When my gurus remain displeased no matter what I do,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For acting duplicitously toward the sublime Dharma;
From now on I will be less duplicitous with respect to the dharma.

22
When everyone challenges what I say,
It is weapon of evil karma turning upon me
For disregarding shame and my conscience;
From now on I will refrain from troubling behavior.

23
When disputes arise as soon as my companions gather,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For peddling my destructive, evil character in all directions;
From now on I will maintain good character wherever I am.

24
When all who are close to me rise up as enemies,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For harboring harmful, evil intentions within;
From now on I will diminish deceit and guile.

25
When I am sick with a chronic ulcer or edema,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For wrongfully and with no conscience using other' possession;
From now on I will renounce acts such as plundering others' possessions.

26
When my body is struck suddenly by contagious disease,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For committing acts that undermined my solemn pledges;
From now on I will renounce nonvirtue.

27
When my intellect becomes ignorant of all fields of knowledge,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For persisting in activities that must be cast aside;
From now on I will cultivate the insights of learning and so on.

28
When I am over whelmed by sloth while practicing Dharma,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For amassing obscurations to the sublime Dharma;
From now on I will undergo hardships for the sake of the dharma.

29
When I delight in afflictions and am greatly distracted,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For not contemplating impermanence and the defects of cyclic existence;
From now on I will increase my dissatisfaction with cyclic

existence.

30
When I continue to regress despite all my efforts,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For defying Karma and the law of cause and effect;
From now on I will strive to accumulate merit.

31
When all the religious rituals I perform go amiss,
It is weapon of evil karma turning upon me
For investing hope and expectation in forces of darkness;
From now on I will turn away from forces of darkness.

32
When my prayers to the three jewels are impotent,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For not entrusting myself to the Buddha's way;
From now on I will rely solely on the Three Jewels.

33
When my imagination arises as veils and possessor spirits,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For accumulation negative karma against deities and their mantras;
From now on I will vanquish all negative conceptions.

34
When I am lost and wander like a powerless man,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For driving others, such as my guru, away from their abodes;
From now on I will expel no one from their home.

35
When calamities such as frost and hailstorms occur,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For failing to properly observe my pledges and moral precepts;
From now on I will keep my pledges vows pure.

36
When I am avaricious yet bereft of wealth,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For failing to give charity and make offerings to the Three Jewels;
From now on I will strive in giving and offering.

37
When I am ugly and am mistreated by companions,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For erecting ugly images while in the turmoil of anger;
From now on I will be patient when creating the images of gods.

38
When attachment and anger erupt no matter what I do,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For allowing my untamed evil mind to become rigid;
From now on I will root out this obstinate heart.

39
When all my meditative practices fail in their aims,
It is the weapon of evil karma turning on me
For allowing pernicious views to enter my heart;
From now on whatever I do will be solely for other's sake.

40
When my mind remains untamed despite spiritual practice,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For eagerly pursuing mundane ambitions;
From now on I will concentrate on aspiring for liberation.

41
When I feel remorse as soon as I sit down and reflect,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For being shamelessly fickle and clamoring for high status;
From now on I will be vigilant in my associations with others.

42
When I am deceived by other's treachery,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For being conceited and greedy;
From now on I will be discreet with respect to everything.

43
When my studies and teaching fall prey to attachment and anger,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For failing to reflect on the ills of demons in my heart;
From now on I will examine adverse forces and overcome them.

44
When all the good I have done turns out badly,
It is the weapon of evil karma turning upon me
For repaying others' kindness with ingratitude;
From now on I will respectfully repay others' kindness.

45
In belief, when calamities befall me like bolts of lightning,
It is the weapon of evil karma turning upon me,
Just like the ironsmith who is slain by his own swords;
From now on I will be heedful against negative acts.

46
When I undergo sufferings in the lower realms,
It is the weapon of evil karma turning upon me,
Like an archer slain by his own arrow;
From now on I will be heedful against negative acts.

47
When I undergo sufferings of the householder befall me,
It is the weapon of evil karma turning upon me,
Like parents slain by their own cherished children;
From now I will rightly renounce worldly life.

48
Since that's the way things are, I've seized the enemy!
I've caught the thief who steals and deceives with stealth.
Aha! There is no doubt that it's self-grasping indeed;
This charlatan deceives me by impersonating me.

49
Now, O Yamāntaka, raise the weapon of karma over his head—
Spin the wheel three times fiercely over his head.
Your legs of two truths spread apart and eyes of method and wisdom wide open,
With your fangs of four powers bared, strike the enemy!

50
The king of spells who confounds the enemy's mind;
Summon this oath breaker who betrays self and others—
This savage called "self-grasping demon"—
Who, while brandishing the weapon of karma,
Runs amok in the jungle of cyclic existence.

51
Summon him, summon him, wrathful Yamāntaka!
Strike him, strike him, pierce the heart of this enemy, the self!
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

52
Hum! Hum! Great meditation deity, display your miraculous powers;
Dza! Dza! Bind this enemy tightly;
Phat! Phat! Release us from all bondage;
Shik! Shik! I beseech you to cut the knot of grasping.

53
Appear before me, O Yamāntaka, my meditation deity!
Tear it! Tear it! Rip to shreds this very instant—

The leather sack of karma and the five poisonous afflictions
That mire me in karma's samsaric mud.

54
Even though he leads me to misery in the three lower realms,
I do not learn to fear him but rush to his source—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

55
Though my desire for comfort is great, I do not gather its causes;
Though I have little endurance for pain, I am rife with the dark craving of greed—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

56
Though I want immediate results, my efforts to achieve them are feeble;
Though I pursue many tasks, I never complete a single one—
Dance and trample on the head this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

57
Though I am eager to make new friends, my loyalty and friendship are short-lived;
Thought I aspire for resources, I seek them through theft and extortion—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

58
Though skilled at flattery and innuendo, my discontent runs deep;
Though assiduously amassing wealth, I am chained by miserliness
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

59
Though rarely rendering help to others, I remain most boastful;
Though unwilling to take risks, I am bloated with ambition—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

60
Though I've many teachers, my capacity for pledges remains weak;
Though I've many students, my patience and will to help are scant
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

61
Though eager to make promises, I remain weak in actual assistance;
Though my fame may be great, when I am probed, even gods and ghosts are appalled—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

62
Though I am weak in learning, my temerity for empty words is great;
Though slight in scriptural knowledge, I meddle in all kinds of topics—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

63
Though I may have many friends and servants, none with dedication;
Though I may have many leaders, I have no guardian I can rely on—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

64
Though my status may be high, my qualities remain less than a ghost's;

Though I may be a great teacher, my afflictions remain worse than a demon's—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

65
Though my views may be lofty, my deeds are worse than a dog's;
Though my qualities may be numerous, the fundamental ones are lost to the winds—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

66
I harbor all my self-centered desires deep within;
For all my disputes I blame others for no reason—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

67
Though clad in saffron robes, I seek protection from the ghosts;
Though I've taken the precepts, my conduct is that of a demon—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

68
Though the gods create my happiness, I propitiate malevolent spirits;
Though the Dharma acts as my savior, I deceive the Three Jewels
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

69
Though always living in solitude, I am carried away by distractions;
Though receiving sublime Dharma scriptures, I cherish divination and shamanism—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

70
Forsaking ethical discipline, the liberation path, I cling to paternal home;
Casting my happiness into the river, I chase after misery—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

71
Forsaking the gateway to liberation, I wander in the wilderness;
Though obtaining a precious human birth, I seek the hell realms—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

72
Putting aside spiritual developments, I pursue the profits of trade;
Leaving my teacher's classroom behind, I roam through towns and places—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

73
Forsaking my own livelihood, I rob others of their resources;
Squandering my own inherited wealth, I plunder from others—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

74
Alas! Though my endurance for meditation is poor, I've sharp clairvoyance;
Though I've not even reached the edge of path, my legs are needlessly fast—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

75
When someone gives useful advice, I view them as a hostile foe;
When someone fools me with treachery, I repay the heartless one with kindness—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

76
When someone treats me as their family, I reveal their secrets to their foes;
When someone befriends me, I betray their trust with no pangs of conscience—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

77
My ill temper is intense, my paranoia more coarse than everyone's;
Hard to befriend, I constantly provoke others' negative traits—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

78
When someone ask for favor, I ignore him yet covertly cause him harm;
When someone respects my wishes, I don't concur but seek disputes from afar—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

79
I dislike advice and am always difficult to be with;
I am easily offended, and my grudge is always strong—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

80
I crave high status and regard sublime beings as foes;
Because my lust is strong, I eagerly pursue the young—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

81
Because of fickleness I cast far away my past friendships;
Infatuated with novelty, I talk animatedly to everyone—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

82
Having no clairvoyance, I resort to lies and deprecation;
Having no compassion, I betray others' trust and cause their hearts pain—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

83
Though my learning is feeble, I guess wildly about everything;
As my scriptural knowledge is scant, I engender wrong views about everything—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

84
Habituated to attachment and anger, I insult all those who oppose me;
Habituated to envy, I slander and denigrate other—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

85
Failing to study, I have forsaken the vast [scholarly disciplines];
Failing to rely upon teachers, I defame the scriptures—

Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

86
Instead of teaching the discourses, I expound lies of my own invention;
Failing to cultivate pure perception, I utter insults and threats—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

87
Refusing to condemn deeds that are contrary to Dharma,
I level various criticisms against all well spoken words—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

88
Failing to regard signs of disgrace as a source of shame,
Perversely I hold what are signs of honor as a source of shame—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

89
Failing to pursue any suitable deeds,
I perform instead all that is inappropriate—
Dance and trample on the head of this betrayer, false conception!
Mortally strike at the heart of this butcher and enemy, Ego!

90
Powerful one, you who possess the Bliss Gone's dharmakāya
And destroy the demon of egoistic view,
O wielder of club, the weapon of no-self wisdom,
Twirl it over your head three times, without hesitation!

91
With your great ferocity obliterate this enemy!
With your great wisdom dismantle this false conception!

With your great compassion protect me from my karma!
Help destroy this Ego once and for all!

92
Whatever suffering exists for the beings in cyclic existence,
Pile it all decisively upon this self-grasping.
Wherever the poisons of five afflictions are found,
Heap them decisively upon that which shares the same nature.

93
Though having thus recognized the root of all evil
Through critical reasoning and beyond any doubt,
If I continued to abet it and act in its defense,
Then destroy the very person, the grasper himself!

94
Now I will banish all the blames onto one source;
And to all beings I'll contemplate their great kindnes.
I will take into myself the undesirable qualities of others
And dedicate my virtuous roots for the benefit of all beings.

95
Thus, as I take on myself all [negative] deeds of others
Committed through their three doors throughout all three times,
So, like a peacock that has colorful feathers because of poison,
May the afflictions be transformed into factors of enlightenment.

96
As I offer my roots of virtue to sentient beings,
Like the crow that has consumed poison and is cured by its
  antidote,
May I hold the lifeline of liberation of all beings
And swiftly attain buddhahood of one gone to bliss.

97
Until all who have been my parents and I have attained
[Full] enlightenment in the Akaniṣṭha realm,

As we wander through the six realms due to our karma,
May we all hold each other in our hearts.

98
During that period, even for the sake of only a single being,
May I immerse myself in the three lower realms,
And, without compromising the conduct of a great bodhisattva,
May I relieve the sufferings of the lower realms.

99
At that very instant, may the guardians of hells
Relate to me as their spiritual teacher, and
May their weapons turn into a cascade of flowers;
And free of harms, may peace and happiness prevail.

100
May the beings of the lower realms, too, obtain clairvoyance and mantra,
And may they attain human or celestial birth and generate the awakening mind;
May they repay my kindness through spiritual practice,
And may they take me as their teacher and upon me.

101
At this time, too, may all the beings of the higher realms
Meditate thoroughly on no-self just like me,
And without conceptually opposing existence to pacification,
May they meditate on their perfect equanimity;
May they recognize their self-identity as perfect equanimity.

102
If I do this, the enemy will be vanquished!
If I do this, false conception will be vanquished!
I'll meditate on the non-conceptual wisdom of no-self.
So why would I not attain the causes and effects of [Buddha's] form body?

103
Listen! All of this is but dependent origination.
Dependent and empty, they are devoid of self subsistence.
Changing from one form into another, they are like apparitions;
Like a fire ring [seen in a rotating torch], they are mere illusions.

104
Like the plantain tree, life force has no inner core;
Like a bubble, life has no inner core;
Like a mist, it dissipates when one bends down[to look];
Like a mirage, it is beguiling from a distance;
Like a reflection in a mirror, it appears tangible and real;
like a fog, it appears as if it is here to stay.

105
This butcher and enemy, Ego, too, is just the same:
Though ostensibly it appears to exist, it never does;
Though seemingly real, nowhere is it really;
Though appearing, it's beyond reification and refutation.

106
So how can there be a wheel of karma?
It's thus : Though they are devoid of intrinsic existence,
Just as moon's reflection appear in a cup of water,
Karma and it's effect appear as diverse falsehoods.
So within this mere appearance I will follow the ethical norms.

107
When the fire at the end of the universe blazes in a dreams,
I feel terrified by its heat, though it has no intrinsic reality.
Like wise, although hell realms and their like have no intrinsic reality,
Out of trepidation for being smelted, burnt, and so on, I forsake [evil].

108
When in feverish delirium, although there is no darkness at all

One feels as if plunged and trapped inside a deep, dark cave.
So, too, although ignorance and so on lack intrinsic reality,
I will dispel ignorance by means of the three wisdoms.

109
When a musician plays a song with his violin,
If probed, there is no intrinsic reality to the sound.
Yet melodious tunes arise through aggregation of unprobed facts
And soothe the anguish that lies in people's hearts.

110
Likewise when karma and its effects are thoroughly analyzed,
Though they do not exist as intrinsically one or many,
Vividly appearing, they cause the rising and cessation of phenomena.
Seemingly real, they experience birth and death of every kind.
So within this mere appearance I'll follow the ethical norms.

111
When drops of water fill a vase,
It is not the first drop that fills it,
Nor the last drop or each drop individually;
Through the gathering of dependent factors the vase is filled.

112
Likewise, when someone experiences joy and suffering—the effects—
This is not due to the first instant of their cause;
Nor is it due to the last instant of the cause.
Joy and pain are felt through coming together of dependent factors.
So within this mere appearance I will observe ethical norms.

113
Ah! So utterly delightful when left unanalyzed,
This world of appearance is devoid of any essence;
Yet it seems as if it really does exist.
Profound indeed is this truth so hard for the weak to see.

114
Now as I place my mind on this truth in total equipoise,
What is there that retains definite appearance?
What exists and what does not exist?
What thesis is there anywhere of *is or is not*?

115
There is no object, no subject, nor no ultimate nature [of things];
Free of all ethical norms and conceptual elaborations.
If I abide naturally with this uncontrived awareness
In the ever-present, innate state, I will become a great being.

116
Thus by practicing conventional awakening mind
And the ultimate mind of awakening.
May I accomplish without obstacles the two accumulations
And realize perfect fulfillment of the two aims.

Colophon

This text entitled *The wheel weapon striking at the vital points of the enemy* was composed by the great Dharmarakṣita, a yogi of scriptural knowledge, reasoning, and realizations, in accordance with the instructions of the sublime teachers. He composed this in a jungle where terrifying animals of prey roam free and undertook its practice in the terrifying jungle of our degenerate era.

He gave this teaching to Atiśa, who, in order to transform many sentient beings so difficult to tame, undertook this practice throughout all places where sentient beings lie, whether in cardinal or intermediate directions. As he experienced the realizations of this practice, he uttered the following lines:

When I renounced my kingdom and practiced austerity,
I accumulated merit and met with my supreme teacher.

He revealed to me this sublime Dharma nectar and initiated me into it.
Having mastered the antidotes today, I commit the words to my heart.

By casting wide my intelligence free of prejudice
Upon a detailed study of diverse doctrinal system,
I have witnessed immeasurable wonders,
But I've found this teaching most helpful to our degenerate age.

From among his countless disciples in India and Tibet, Atiśa bestowed this teaching to the most qualified vessel, Upāsaka [Dromtōnpa], who was prophesied by many meditation deities such as the Bhagavatī Tārā. This teaching was given to help tame the hardened people of Tibet, a land out side the bounds of civilization. The father conqueror [Atiśa] and his son [Dromtonpa] themselves acted as the scholar and translator of this text.
Atiśa [gave this teaching] to Dromtonpa, [Who then transmitted it to] Potowa, and thence, in a lineal order, to Sharawa, Chekwa, Chilbupa, LhaChenpo, Lha Drowai Gonpo, Ojopa, Khenpo Marton, Khenpo Sherap Dorje, Buddharatna, Kirtisila, Gyawa Sangpo, Nup Cholungpa Sonam Rinchen, and he to myself, Shonu Gyalchok Konchok Ban.
This belongs to the cycle of Dharmarakṣita's mind training [teachings].

修心輪器

法護（Dharma Rakshida）著

滇津顙摩　譯

譯言

《修心輪器》原名為《命中仇敵要害之輪器》，乃是印度學者法護（Dharma Rakshida）授予阿底峽尊者之殊勝教法，因其重點置於心性之調伏，故又名《修心輪器》。此教法指出修行之根本仇敵為我執、我愛執，若我執此一首敵不滅除，則輪迴過患便會不斷產生。如同轉輪聖王所擁有之銳利輪器極具摧毀力，能完全斷除仇敵之強勢攻擊般，此修心法乃能將自我愛惜之心、以及我執徹底消毀滅除。

世間之怨敵可分為具形色之外在仇敵、以及不具形色卻潛藏於內心之煩惱邪魔；如同將直接傷害身心之具形色仇敵視為敵人一般，從無始以來令吾人陷於痛苦之主要仇敵乃是自我愛惜之心，故應將其視為所有仇敵之首要而加以制伏滅除。猶如消滅仇敵必須正中要害予以擊破般，本書乃詳細闡述能摧毀滅除自我愛惜之心之各種對治方法；其所宣說之修心諸法，一一皆是正確擊中我愛執此仇敵要害之絕妙善法。

本論首先指出此世所遭受之各種身心痛苦、各種違緣逆境等等，皆是由於往昔造作各式各樣惡業所種下之不善因而結成之惡果。而這一切之根源都是因為受到我愛執之主宰左右所造成；如同捉敵需先捉首一般，於消滅煩惱之內在魔敵時，若能將敵主——我愛執先行制伏，則能正中要害地將所有仇敵皆擊潰。是故，為了消滅自我愛惜之心，增長珍愛他人之心，於今世應以自他相換、願承擔所有一切艱苦之增上意樂，來修習世俗菩提心；並且通達事物之真實本性乃是一切法自性空之實質道理，觀修並證悟空性，而修習勝義菩提心。

另外，不僅以世俗菩提心、以及勝義菩提心之修持方法而修心，並且祈求本尊——忿怒明王閻摩敵之加持與守護，以期迅速滅除此一切魔障怨敵之首要——我愛執。因為此修心法屬於大乘密續之論典，故以密續中之忿怒明王為本尊而作頂禮、以及祈求。如同敵主所派遣之凶狠劊子手隨時隨地皆會出現一般，眾生乃無時無刻受到我愛執之驅使，而造作各式各樣之惡業；是故祈求閻摩敵忿怒尊以勇猛盛怒之威力，將此令自他衰損之仇敵摧毀降伏。

此修心論典以簡單短少又平易近人之偈頌詞句，描述一般人日常生活中大多會遭遇到之逆境與挫折，然後說明造成該困境之原因，並且指導應當如何解除之方法。因為其不具艱澀之辭彙、以及深奧難懂之義理，所以非常適合大眾作為調伏內心之修持指引。

《修心輪器》於中文有一譯本提名為《利器之輪》，似與藏文原書名有點出入，卻與英譯本之書名相近。二OO三年，印度. 瓦那拉西. 鹿野苑「高級藏學研究學院」洛桑卻搭（Lobsang Choedar）格西向譯者提及此修心論，並希望將此論典以藏文、印度文、英文、以及中文之形式編成一合集本；故應其請而將此論重新翻譯成漢文。翻譯期間，格西所提供之《修心輪器注釋》、以及頦東仁波切所教授過之錄音，對此譯文之完成有極大助益；僅此致謝！

由於譯者目前尚屬學習階段，故若因淺薄之才識而造成譯文有任何疏失，懇請諸專家學者、十方大德不吝指正。

滇津頦摩 記于印度. 瓦拉那西. 鹿野苑

頂禮三寶

（本書為）命中仇敵要害之輪器

頂禮　忿怒明王閻摩敵

01、孔雀行於烏毒林　　妙善藥圃雖美麗
卻非孔雀所喜愛　　因以烏毒存活般

02、勇士[1]入於輪迴林　　安樂妙園雖美好
卻非勇士所貪戀　　菩薩安命於苦林

03、是故欲求安樂者　　卻因怯懦處苦中
甘受苦楚之菩薩　　以英勇力恆安樂

04、今此貪欲如毒林　　勇士孔雀能馴服
懦夫命喪如烏鴉　　自私焉能馴此毒
如是連結餘煩惱　　如鴉危及解脫命

05、是故菩薩如孔雀　　將毒林般諸煩惱
轉養而入輪迴林　　自願承擔滅此毒

06、今應遠離無自主　　輪迴我執此魔使
拋離私欲安逸樂　　承擔艱困之利他

07、煩惱串習業所驅　　同類同分諸眾生
所有痛苦願聚集　　欲求安樂之吾上

---

[1] 此處勇士指菩薩。

08、 若涉私欲應捨棄　　己樂施予諸眾生
於我眷徒生歪曲　　為放逸果應稱快

09、 身生難忍疾病時　　即曾施害眾生身
惡業利器輪轉至　　今吾承擔諸病苦

10、 自心產生憂惱時　　必曾擾亂他心續
惡業利器輪轉至　　今吾願擔一切苦

11、 若受劇烈饑渴苦　　曾欺偷奪行吝嗇
惡業利器輪轉至　　今吾願擔眾饑渴

12、 受他迫使無自主　　乃因嗔下且奴役
惡業利器輪轉至　　今以身命行利他

13 耳聞不悅諸言語　　乃因兩舌等語過
惡業利器輪轉至　　今應指摘語過患

14 若生絲毫不淨地　　乃因常觀不善相
惡業利器輪轉至　　今應唯修清淨相

15 助益親友相分離　　乃因離異他眷徒
惡業利器輪轉至　　今不離分他徒眾

16 所有正士不悅我　　因捨聖賢依惡類
惡業利器輪轉至　　今應拋捨諸惡友

17 他人增損惡生時　　因己譏毀諸正士
惡業利器輪轉至　　今不增損責他人

18 所需物資生虛耗　乃因輕蔑他需求
惡業利器輪轉至　今應成就他需要
19 心不清明不愉悅　因令他人積罪惡
惡業利器輪轉至　今斷他人罪惡緣
20 事不成辦心紊亂　乃因障礙聖賢事
惡業利器輪轉至　今應捨棄諸防礙
21 橫豎上師皆不喜　因於正法不一故
惡業利器輪轉至　今應於法少乖違
22 眾人產生反感時　因蔑慚愧羞恥故
惡業利器輪轉至　今應禁行粗惡行
23 眷徒集聚即仇恨　乃因惡習四處賣
惡業利器輪轉至　今應皆行善良性
24 所有親友皆成仇　乃因內心存惡念
惡業利器輪轉至　今應收斂諂誑心
25 痰癆腫瘤水腫時　非理放逸耗信財
惡業利器輪轉至　今應不奪三寶財
26 驟然患上傳染病　因造毀損誓言行
惡業利器輪轉至　今應捨諸不善業
27 心智昧於諸所知　乃因造作應捨法
惡業利器輪轉至　今應串習聞等智

28 學法卻為眠所屈　乃因積集善法障
惡業利器輪轉至　今應為法行艱苦
29 喜好雜染散漫盛　不觀無常輪迴過
惡業利器輪轉至　今增輪迴厭離心
30 萬事不順逸失時　乃因蔑視業因果
惡業利器輪轉至　今應致力積福德
31 經懺皆成反效果　因對惡處抱希望
惡業利器輪轉至　今應斷捨惡劣處
32 祈求三寶無成效　乃因不信佛教故
惡業利器輪轉至　今唯三寶應依止
33 猜忌凶煞魔侵擾　因於神咒積罪惡
惡業利器輪轉至　今斷一切惡尋伺
34 不得自主漂流時　乃因擯除師長等
惡業利器輪轉至　今不驅逐任何人
35 產生不欲霜凍時　因不如理守誓言
惡業利器輪轉至　今應清淨誓言等
36 財富貧乏貪心者　因不布施供三寶
惡業利器輪轉至　今應致力於供施
37 容貌醜陋眷徒譏　因以瞋忿造惡像
惡業利器輪轉至　今應耐心塑雕像

38 橫豎行止貪瞋亂　因心粗暴令僵化
惡業利器輪轉至　今應拔除頑固心

39 修行所緣皆不成　乃因內心存邪見
惡業利器輪轉至　今應所作唯利他

40 修善心卻不調柔　因只追求此世樂
惡業利器輪轉至　今應策勵求解說

41 思量計畫而後悔　無恥轉結新高故
惡業利器輪轉至　今應謹慎結交法

42 因他狡詐而受騙　乃因自傲貪無厭
惡業利器輪轉至　今應凡事皆少欲

43 聞說助長貪瞋時　因心不思魔諸過
惡業利器輪轉至　今審違緣而斷除

44 善行全皆成壞惡　乃因恩將仇報故
惡業利器輪轉至　今應恭敬報恩德

45 總之降下諸不欲　猶如匠工歿自劍
惡業利器輪轉至　今於惡業應謹慎

46 復於惡趣受諸苦　箭手死於自箭般
惡業利器輪轉至　今於惡業應謹慎

47 復於居家降痛苦　猶如育子殺父母
惡業利器輪轉至　今應恆常正出家

48 如是仇敵吾知悉　吾知暗欺之盜賊
狡詐欺己之騙徒　唉呀無疑是我執

49 今業利器頂旋繞　以忿三次繞頭頂
二諦足張睜二眼[2]　四力牙露伏仇敵[3]

50 損敵咒王亦召喚　於輪迴林無自主
持業利器疾奔馳　我執邪魔凶猛者
敗壞自他渝盟者

51 忿閻摩敵施召喚　擊擊[4]刺入敵主心
鏗鏘[5]令損分別頂[6]　摧毀敵主屠夫心

52 吽吽[7]本尊現神變　札札[8]緊絆此仇敵
帕帕[9]願解諸繫縛　汐汐[10]願斷我執結

---

[2] 二眼：乃指方便——世俗菩提心，以及智慧——勝義菩提心。

[3] 此偈頌乃描述忿怒明王——閻魔敵威風凜凜之姿態。

[4] 前一「擊」字代表以世俗菩提心擊毀，後一「擊」字代表以勝義菩提心擊毀。

[5] 鏗鏘：指世俗、勝義二菩提心。

[6] 意指：以世俗、勝義二菩提心擊潰令自他毀損之自我愛惜分別尋思之頭頂。

[7] 重覆「吽」字乃分別指世俗、勝義二菩提心。

[8] 札札二咒語乃指以二菩提心召引。

53	菈此怒尊閻摩敵	祈求現在即撕毀
	陷於輪迴業泥沼	惑業五毒此皮囊
54	三惡趣苦雖曾度	卻不知懼而逐因
	鏗鏘令損分別項	摧毀敵主屠夫心
55	極欲安樂不積因	多貪惡欲少刻苦
	鏗鏘令損分別項	摧毀敵主屠夫心
56	性急修行缺精進	事多無一能徹底
	鏗鏘令損分別項	摧毀敵主屠夫心
57	喜新無恥情不長	勤求物資以偷奪
	鏗鏘令損分別項	摧毀敵主屠夫心
58	奉承側求心貪婪	勤積有財卻慳縛
	鏗鏘令損分別項	摧毀敵主屠夫心
59	於眾少恩卻吹噓	無能負擔卻大貪
	鏗鏘令損分別項	摧毀敵主屠夫心
60	師多不知守誓言	徒多利濟施不足
	鏗鏘令損分別項	摧毀敵主屠夫心
61	極好許諾缺益行	若審美名鬼神羞
	鏗鏘令損分別項	摧毀敵主屠夫心

---

[9] 帕帕二咒語乃指以二菩提心劈開。

[10] 汐汐二咒語乃指以二菩提心滅絕。

62	寡聞虛張又誇大	經教孤陋亂佯言
	鏗鏘令損分別頂	摧毀敵主屠夫心
63	眷多擔負卻無人	官多依怙無靠山
	鏗鏘令損分別頂	摧毀敵主屠夫心
64	位高知識低於鬼	名師貪瞋勝惡魔
	鏗鏘令損分別頂	摧毀敵主屠夫心
65	見高行止劣於犬	博學根基隨風飄
	鏗鏘令損分別頂	摧毀敵主屠夫心
66	欲望全皆藏自心	無端爭吵推於他
	鏗鏘令損分別頂	摧毀敵主屠夫心
67	身著袈裟求助鬼	受戒行持順於魔
	鏗鏘令損分別頂	摧毀敵主屠夫心
68	天施安樂卻奉鬼	法作引導欺三寶
	鏗鏘令損分別頂	摧毀敵主屠夫心
69	常居蘭若心散逸	學習經典行占卜
	鏗鏘令損分別頂	摧毀敵主屠夫心
70	捨解脫道而持家	安樂擲水求痛苦
	鏗鏘令損分別頂	摧毀敵主屠夫心
71	捨解脫門遊邊地	得人身寶修獄界
	鏗鏘令損分別頂	摧毀敵主屠夫心

72 經商求利棄法益　漫遊村落離師院
鏗鏘令損分別項　摧毀敵主屠夫心
73 捨自生計奪聚財　捨自資具偷他物
鏗鏘令損分別項　摧毀敵主屠夫心
74 嗚呼微修卻靈通[11]　未登道卻奔無義[12]
鏗鏘令損分別項　摧毀敵主屠夫心
75 瞋心敵視授益者　無知報恩於欺矇
鏗鏘令損分別項　摧毀敵主屠夫心
76 依為家眷敵談心[13]　無恥偷心於至交
鏗鏘令損分別項　摧毀敵主屠夫心
77 暴躁猜忌多於人　惡習時現難結交
鏗鏘令損分別項　摧毀敵主屠夫心
78 囑咐不聽反暗害　恭卻不敬遠尋爭
鏗鏘令損分別項　摧毀敵主屠夫心
79 不樂勸諫恆難交　觸犯太多時牢記
鏗鏘令損分別項　摧毀敵主屠夫心

---

[11] 此乃作者感嘆那些只作微少觀修、沒耐心長時禪修者，為欺瞞他人而詐稱自己具有靈敏神通。

[12] 尚未登入五道之任何一道，卻到處遊走奔馳，忙碌於無意義之雜事上。

[13] 雖與某人親近依止為家眷，但秘密話語卻向其仇敵投訴。

80 抑上[14]聖賢視為敵　貪欲強盛求年少
鏗鏘令損分別頂　摧毀敵主屠夫心
81 情短舊友遠拋離　甜言蜜語喜新交
鏗鏘令損分別頂　摧毀敵主屠夫心
82 無神通故起欺謗　無悲故傷親信心
鏗鏘令損分別頂　摧毀敵主屠夫心
83 寡聽聞故以臆測　經教淺故生邪見
鏗鏘令損分別頂　摧毀敵主屠夫心
84 串習貪瞋譏他方　嫉妒於他施增損
鏗鏘令損分別頂　摧毀敵主屠夫心
85 不學卻蔑廣大法　不依師長譏經教
鏗鏘令損分別頂　摧毀敵主屠夫心
86 不言經藏自捏造　不精淨相語呵責
鏗鏘令損分別頂　摧毀敵主屠夫心
87 非法業行不譏毀　一切善言恣批評
鏗鏘令損分別頂　摧毀敵主屠夫心
88 於慚愧處不知恥　無需慚愧誤執恥
鏗鏘令損分別頂　摧毀敵主屠夫心

---

[14] 抑上：對於他人修持禪坐、或宣揚佛法時，非但不生隨喜之心，反而設法壓制抑低那些上好之善行。

89 值得造作皆不行　不宜行持全造作
鏗鏘令損分別頂　摧毀敵主屠夫心
90 唉呀滅損我見魔　如來法身具力者
無我智慧利器棒　無疑三次繞頭頂
91 祈以勇猛驅此敵　以大智慧斷惡思
以大悲心救護業　務必滅除我愛執
92 輪迴所有諸苦難　祈必聚於此我執
煩惱五毒凡具存　祈必集於此同類
93 如是所有過患源　無疑雖以智辨識
若仍偏袒互爭訟　祈亦滅此執持者
94 今諸過患唯是一　於諸眾生觀大恩[15]
他之不欲自心受　己善回向於眾生
95 如是眾生以三門　三時所造吾受取
猶如孔雀具毒光　願惑轉成菩提伴
96 以吾善根施眾生　如鴉食毒以藥療
守護眾生解脫命　願速證獲善逝佛

---

[15] 此上半偈頌之意為：而今所有一切諸過患唯是此一我愛執；為了破除我愛執，應修習愛惜他人勝於愛惜自己之心。是故觀修自己今世能獲此暇滿人身，乃往昔憑依許多其他眾生之恩惠而得，所以應針對一切眾生而修習。

97	直至吾與如母眾	未登菩提密嚴剎
	隨業徘徊六趣眾	願能彼此相扶持
98	爾時為一有情故	吾亦趣入三惡道
	不損偉大菩薩行	願吾引離惡趣苦
99	隨即地獄諸役卒	於吾生起上師想
	兵器亦皆成花雨	願無害損增和平
100	惡趣亦得總持通	獲人天身且發心
	願以道法報吾恩	視我為師而依止
101	彼時善趣諸眾生	同己極力觀無我
	輪迴寂滅無分別	願修等持三摩地
	願實識別平等性	
102	如是行持滅此敵	如是行持滅分別
	串習無別無我智	色身因果焉不成
103	彼等一切皆緣起	緣起性空無自主
	變來變去虛幻相	如旋火輪所現影
104	如同芭蕉命無義	如同水泡壽無實
	如同晨靄觸即失	如同陽燄遠觀美
	如同鏡像似真實	如同雲霧似存住
105	敵主屠夫亦如是	似有卻是未曾有
	似真任一皆非真	似現卻超增損境

106 是故豈有業之輪　此雖似此無自性
卻如水中現月影　業果以假現各樣
唯是表象應取捨

107 猶如夢中劫火燒　無性卻因熱生懼
地獄等雖無自性　炙燒等怖故應斷

108 熱病迷亂雖無暗　卻如行入深黑洞
無明等雖無自性　卻應除惑以三智[16]

109 如同樂師奏琵琶　若審則聲雖無性
不察聚則現妙音　能除眾生心苦般

110 若善審察業因果　縱然一異無自性
似現於法行生滅[17]　似有經歷諸生死[18]
唯是表象應取捨

111 瓶以水滴注滿時　非因第一水滴滿
亦非後等各各滴　乃以緣聚滿瓶般

112 經歷苦樂任何果　非以第一剎那因
非因最後剎那等　乃由緣聚歷苦樂
唯是表象應取捨

---

[16] 三智指聞思修三種智慧。

[17] 似乎真實顯現一般，於一切法上行使生滅等變化。

[18] 似乎真實存有在一般，經歷生死等各式各樣體驗。

113　唉呀不察唯快意[19]　於此表象雖無實
但似存住所現法　深故劣者難觀見[20]
114　今若於此平等持　真實焉是唯表象
豈是存有豈是無　豈是任何有無宗
115　境與有境無法性　盡離取捨離戲論
原始心智非造作　坦蕩安住成上士
116　願行世俗菩提心　以及勝義菩提心
無礙究竟二資糧　證獲圓滿二利益

《命中仇敵要害之輪器》乃是具備經教道理、以及證悟之瑜伽行者——法護尊者，匯集上師聖賢之教授，於劫濁具怖畏（如同）各種野獸奔馳活動之森林中修持。

法護尊者將其傳授給阿底峽尊者之後，阿底峽尊者為了教化許多難以調伏之眾生，而無時無刻地修習，並道出

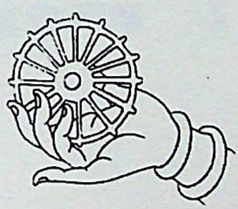
[19] 倘若將一切法皆安置於原狀，而不以緣起性空之義理加以分析審察，則對表象之存在唯是稱快滿意。

[20] 此一不察唯快意之表象，雖然實際上不具任何要義，但是卻以似乎存住般而顯現；此種無實卻呈現之法，極為深奧難懂；故智慧低劣者難以觀見。

此產生證悟之偈頌：「吾捨國政而行艱苦時，因積福德值遇殊勝師，宣說正法甘露授法灌，而今證獲對治亦持文；於諸教派宗義無偏私，廣布智慧學習一切際，吾雖觀見無量驚奇處，卻以此法受益於濁世。」

於印度、西藏許多不可思議之弟子當中，為薄伽梵母、度母等無量無數本尊所授記之具格弟子——種敦巴尊者，被傳授（此）調伏西藏邊地粗野徒眾之（修心）法。佛學大師以及譯師亦由（阿底峽尊者與種敦巴尊者）二父子擔任（而譯成藏文）[21]。

附註：此修心法之傳承，自法護尊者傳給阿底峽尊者，再傳予種敦巴尊者、博朵瓦尊者、夏惹瓦尊者等等，乃無有間斷地傳遞至今。

[21] 當時梵文翻譯成藏文時，規定必須由印度佛學大師、以及西藏譯師共同完成。

120

修心轮器

法护（Dharma Rakshida）著

滇津颖摩　译

译 言

印度学者法护（Dharma Rakshida）传授阿底峡尊者此《修心轮器》，乃是阐述能摧毁灭除自我爱惜之心之修心方法。如同锐利轮器极具摧毁力，能断除仇敌之强势攻击般，此修心法乃能将自我爱惜之心、以及我执彻底消毁灭除。

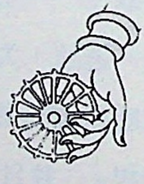
世间之怨敌可分为具形色之外在仇敌、以及不具形色却潜藏于内心之邪魔；如同将直接伤害身心之具形色仇敌视为敌人一般，从无始以来令吾人陷于痛苦之主要仇敌乃是自我爱惜之心，故应将其视为所有仇敌之首要而加以制伏灭除。犹如消灭仇敌必须正中要害予以击破般，本书所宣说之修心诸法，一一皆是正确击中我爱执此仇敌要害之绝妙善法。

本论首先指出此世所遭受之各种身心痛苦、各种违缘逆境等等，皆是由于往昔造作各式各样恶业所种下之不善因而结成之恶果。而这一切之根源都是因为受到我爱执之主宰左右所造成：如同捉敌需先捉首一般，于消灭烦恼之内在魔敌时，若能将敌主——我爱执先行制伏，则能正中要害地将所有仇敌皆击溃。是故，为了消减自我爱惜之心，增长珍爱他人之心，于今世应以自他相换、愿承担所有一切艰苦之增上意乐，修习世俗菩提心；并且通达事物之真实本性乃是一切法自性空之实质道理，观修并证悟空性，而修习胜义菩提心。

另外，不仅以世俗菩提心、以及胜义菩提心之修持方法而修心，并且祈求本尊——忿怒明王阎摩敌之加持与守护，以期迅速灭除此一切魔障怨敌之首要——我爱执。因为此修心法属于大乘密续之论典，故以密续中之忿怒明王为本尊而作顶礼、以及祈求。如同敌主所派遣之凶狠刽子手随时随地皆会出现一般，众生乃无时无刻受到我爱执之驱使，而造作各式各样之恶业；是故祈求阎摩敌忿怒尊以勇猛盛怒之威力，将此令自他衰损之仇敌摧毁降伏。

此修心论典以简单短少又平易近人之偈颂词句，描述一般人日常生活中大多会遭遇到之逆境与挫折，然后说明造成该困境之原因，并且指导应当如何解除之方法。因为其不具艰涩之辞汇、以及深奥难懂之义理，所以非常适合大众作为调伏内心之修持指引。

二ＯＯ三年，印度．瓦那拉西．鹿野苑「高级藏学研究学院」洛桑却搭（Lobsang Choedar）格西向译者提及此修心论，并希望将此论典以藏文、印度文、英文、以及中文之形式编成一合集本；故应其请而将此论译成汉文。

滇津颡摩　记于印度．瓦拉那西．鹿野苑

顶礼三宝

（本书为）命中仇敌要害之轮器

顶礼 忿怒明王阎摩敌

01、 孔雀行于鸟毒林 妙善药圃虽美丽
却非孔雀所喜爱 因以鸟毒存活般

02、 勇士[1]入于轮回林 安乐妙园虽美好
却非勇士所贪恋 菩萨安命于苦林

03、 是故欲求安乐者 却因怯懦处苦中
甘受苦楚之菩萨 以英勇力恒安乐

04、 今此贪欲如毒林 勇士孔雀能驯服
懦夫命丧如乌鸦 自私焉能驯此毒
如是连结馀烦恼 如鸦危及解脱命

05、 是故菩萨如孔雀 将毒林般诸烦恼
转养而入轮回林 自愿承担灭此毒

06、 今应远离无自主 轮回我执此魔使
抛离私欲安逸乐 承担艰困之利他

07、 烦恼串习业所驱 同类同分诸众生
所有痛苦愿聚集 欲求安乐之吾上

---

[1] 此处勇士指菩萨。

08、 若涉私欲应舍弃　己乐施予诸众生
于我眷徒生歪曲　为放逸果应称快

09、 身生难忍疾病时　即曾施害众生身
恶业利器轮转至　今吾承担诸病苦

10、 自心产生忧恼时　必曾扰乱他心续
恶业利器轮转至　今吾愿担一切苦

11、 若受剧烈饥渴苦　曾欺偷夺行吝啬
恶业利器轮转至　今吾愿担众饥渴

12、 受他迫使无自主　乃因嗔下且奴役
恶业利器轮转至　今以身命行利他

13 耳闻不悦诸言语　乃因两舌等语过
恶业利器轮转至　今应指摘语过患

14 若生丝毫不净地　乃因常观不善相
恶业利器轮转至　今应唯修清净相

15 助益亲友相分离　乃因离异他眷徒
恶业利器轮转至　今不离分他徒众

16 所有正士不悦我　因舍圣贤依恶类
恶业利器轮转至　今应抛舍诸恶友

17 他人增损恶生时　因己讥毁诸正士
恶业利器轮转至　今不增损责他人

18 所需物资生虚耗　乃因轻蔑他需求
恶业利器轮转至　今应成就他需要

19 心不清明不愉悦　因令他人积罪恶
恶业利器轮转至　今断他人罪恶缘

20 事不成办心紊乱　乃因障碍圣贤事
恶业利器轮转至　今应舍弃诸防碍

21 横竖上师皆不喜　因于正法不一故
恶业利器轮转至　今应于法少乖违

22 众人产生反感时　因蔑惭愧羞耻故
恶业利器轮转至　今应禁行粗恶行

23 眷徒集聚即仇恨　乃因恶习四处卖
恶业利器轮转至　今应皆行善良性

24 所有亲友皆成仇　乃因内心存恶念
恶业利器轮转至　今应收敛谄诳心

25 痰痨肿瘤水肿时　非理放逸耗信财
恶业利器轮转至　今应不夺三宝财

26 骤然患上传染病　因造毁损誓言行
恶业利器轮转至　今应舍诸不善业

27 心智昧于诸所知　乃因造作应舍法
恶业利器轮转至　今应串习闻等智

28 学法却为眠所屈 乃因积集善法障
恶业利器轮转至 今应为法行艰苦
29 喜好杂染散漫盛 不观无常轮回过
恶业利器轮转至 今增轮回厌离心
30 万事不顺逸失时 乃因蔑视业因果
恶业利器轮转至 今应致力积福德
31 经忏皆成反效果 因对恶处抱希望
恶业利器轮转至 今应断舍恶劣处
32 祈求三宝无成效 乃因不信佛教故
恶业利器轮转至 今唯三宝应依止
33 猜忌凶煞魔侵扰 因于神咒积罪恶
恶业利器轮转至 今断一切恶寻伺
34 不得自主漂流时 乃因摈除师长等
恶业利器轮转至 今不驱逐任何人
35 产生不欲霜冻时 因不如理守誓言
恶业利器轮转至 今应清净誓言等
36 财富贫乏贪心者 因不布施供三宝
恶业利器轮转至 今应致力于供施
37 容貌丑陋眷徒讥 因以瞋忿造恶象
恶业利器轮转至 今应耐心塑雕象

38 横竖行止贪瞋乱　因心粗暴令僵化
恶业利器轮转至　今应拔除顽固心

39 修行所缘皆不成　乃因内心存邪见
恶业利器轮转至　今应所作唯利他

40 修善心却不调柔　因只追求此世乐
恶业利器轮转至　今应策励求解说

41 思量计画而后悔　无耻转结新高故
恶业利器轮转至　今应谨慎结交法

42 因他狡诈而受骗　乃因自傲贪无厌
恶业利器轮转至　今应凡事皆少欲

43 闻说助长贪瞋时　因心不思魔诸过
恶业利器轮转至　今审违缘而断除

44 善行全皆成坏恶　乃因恩将仇报故
恶业利器轮转至　今应恭敬报恩德

45 总之降下诸不欲　犹如匠工殁自剑
恶业利器轮转至　今于恶业应谨慎

46 复于恶趣受诸苦　箭手死于自箭般
恶业利器轮转至　今于恶业应谨慎

47 复于居家降痛苦　犹如育子杀父母
恶业利器轮转至　今应恒常正出家

48 如是仇敌吾知悉　吾知暗欺之盗贼
狡诈欺己之骗徒　唉呀无疑是我执
49 今业利器顶旋绕　以忿三次绕头顶
二谛足张睁二眼[2]　四力牙露伏仇敌[3]
50 损敌咒王亦召唤　于轮回林无自主
持业利器疾奔驰　我执邪魔凶猛者
败坏自他渝盟者
51 忿阎摩敌施召唤　击击[4]刺入敌主心
铿锵[5]令损分别顶[6]　摧毁敌主屠夫心
52 吽吽[7]本尊现神变　札札[8]紧绊此仇敌
帕帕[9]愿解诸系缚　汐汐[10]愿断我执结

---

[2] 二眼：乃指方便——世俗菩提心，以及智慧——胜义菩提心。

[3] 此偈颂乃描述忿怒明王——阎魔敌威风凛凛之姿态。

[4] 前一「击」字代表以世俗菩提心击毁，后一「击」字代表以胜义菩提心击毁。

[5] 铿锵：指世俗、胜义二菩提心。

[6] 意指：以世俗、胜义二菩提心击溃令自他毁损之自我爱惜分别寻思之头顶。

[7] 重覆「吽」字乃分别指世俗、胜义二菩提心。

[8] 札札二咒语乃指以二菩提心召引。

53	莅此怒尊阎摩敌	祈求现在即撕毁
	陷于轮回业泥沼	惑业五毒此皮囊
54	三恶趣苦虽曾度	却不知惧而逐因
	铿锵令损分别顶	摧毁敌主屠夫心
55	极欲安乐不积因	多贪恶欲少刻苦
	铿锵令损分别顶	摧毁敌主屠夫心
56	性急修行缺精进	事多无一能彻底
	铿锵令损分别顶	摧毁敌主屠夫心
57	喜新无耻情不长	勤求物资以偷夺
	铿锵令损分别顶	摧毁敌主屠夫心
58	奉承侧求心贪婪	勤积有财却悭缚
	铿锵令损分别顶	摧毁敌主屠夫心
59	于众少恩却吹嘘	无能负担却大贪
	铿锵令损分别顶	摧毁敌主屠夫心
60	师多不知守誓言	徒多利济施不足
	铿锵令损分别顶	摧毁敌主屠夫心
61	极好许诺缺益行	若审美名鬼神羞
	铿锵令损分别顶	摧毁敌主屠夫心

---

[9] 帕帕二咒语乃指以二菩提心劈开。

[10] 汐汐二咒语乃指以二菩提心灭绝。

62 寡闻虚张又夸大 经教孤陋乱佯言
铿锵令损分别顶 摧毁敌主屠夫心
63 眷多担负却无人 官多依怙无靠山
铿锵令损分别顶 摧毁敌主屠夫心
64 位高知识低于鬼 名师贪瞋胜恶魔
铿锵令损分别顶 摧毁敌主屠夫心
65 见高行止劣于犬 博学根基随风飘
铿锵令损分别顶 摧毁敌主屠夫心
66 欲望全皆藏自心 无端争吵推于他
铿锵令损分别顶 摧毁敌主屠夫心
67 身著袈裟求助鬼 受戒行持顺于魔
铿锵令损分别顶 摧毁敌主屠夫心
68 天施安乐却奉鬼 法作引导欺三宝
铿锵令损分别顶 摧毁敌主屠夫心
69 常居兰若心散逸 学习经典行占卜
铿锵令损分别顶 摧毁敌主屠夫心
70 舍解脱道而持家 安乐掷水求痛苦
铿锵令损分别顶 摧毁敌主屠夫心
71 舍解脱门遊边地 得人身宝修狱界
铿锵令损分别顶 摧毁敌主屠夫心

72 经商求利弃法益　漫遊村落离师院
锉锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心

73 舍自生计夺聚财　舍自资具偷他物
锉锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心

74 呜呼微修却灵通[11]　未登道却奔无义[12]
锉锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心

75 瞋心敌视授益者　无知报恩于欺蒙
锉锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心

76 依为家眷敌谈心[13]　无耻偷心于至交
锉锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心

77 暴躁猜忌多于人　恶习时现难结交
锉锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心

78 嘱咐不听反暗害　恭却不敬远寻争
锉锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心

79 不乐劝谏恒难交　触犯太多时牢记
锉锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心

---

[11] 此乃作者感叹那些只作微少观修、没耐心长时禅修者，为欺瞒他人而诈称自己具有灵敏神通。

[12] 尚未登入五道之任何一道，却到处遊走奔驰，忙碌于无意义之杂事上。

[13] 虽与某人亲近依止为家眷，但秘密话语却向其仇敌投诉。

80 抑上[14]圣贤视为敌　贪欲强盛求年少
铿锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心
81 情短旧友远抛离　甜言蜜语喜新交
铿锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心
82 无神通故起欺谤　无悲故伤亲信心
铿锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心
83 寡听闻故以臆测　经教浅故生邪见
铿锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心
84 串习贪瞋讥他方　嫉妒于他施增损
铿锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心
85 不学却蔑广大法　不依师长讥经教
铿锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心
86 不言经藏自捏造　不精净相语呵责
铿锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心
87 非法业行不讥毁　一切善言恣批评
铿锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心
88 于惭愧处不知耻　无需惭愧误执耻
铿锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心

---

[14] 抑上：对于他人修持禅坐、或宣扬佛法时，非但不生随喜之心，反而设法压制抑低那些上好之善行。

89 值得造作皆不行　不宜行持全造作
铿锵令损分别顶　摧毁敌主屠夫心

90 唉呀灭损我见魔　如来法身具力者
无我智慧利器棒　无疑三次绕头顶

91 祈以勇猛驱此敌　以大智慧断恶思
以大悲心救护业　务必灭除我爱执

92 轮回所有诸苦难　祈必聚于此我执
烦恼五毒凡具存　祈必集于此同类

93 如是所有过患源　无疑虽以智辨识
若仍偏袒互争讼　祈亦灭此执持者

94 今诸过患唯是一　于诸众生观大恩[15]
他之不欲自心受　己善回向于众生

95 如是众生以三门　三时所造吾受取
犹如孔雀具毒光　愿惑转成菩提伴

96 以吾善根施众生　如鸦食毒以药疗
守护众生解脱命　愿速证获善逝佛

---

[15] 此上半偈颂之意为：而今所有一切诸过患唯是此一我爱执：为了破除我爱执，应修习爱惜他人胜于爱惜自己之心。是故观修自己今世能获此暇满人身，乃往昔凭依许多其他众生之恩惠而得，所以应针对一切众生而修习。

97 直至吾与如母众　未登菩提密严刹
随业徘徊六趣众　愿能彼此相扶持

98 尔时为一有情故　吾亦趣入三恶道
不损伟大菩萨行　愿吾引离恶趣苦

99 随即地狱诸役卒　于吾生起上师想
兵器亦皆成花雨　愿无害损增和平

100 恶趣亦得总持通　获人天身且发心
愿以道法报吾恩　视我为师而依止

101 彼时善趣诸众生　同己极力观无我
轮回寂灭无分别　愿修等持三摩地
愿实识别平等性

102 如是行持灭此敌　如是行持灭分别
串习无别无我智　色身因果焉不成

103 彼等一切皆缘起　缘起性空无自主
变来变去虚幻相　如旋火轮所现影

104 如同芭蕉命无义　如同水泡寿无实
如同晨霭触即失　如同阳焰远观美
如同镜象似真实　如同云雾似存住

105 敌主屠夫亦如是　似有却是未曾有
似真任一皆非真　似现却超增损境

106 是故岂有业之轮　此虽似此无自性
却如水中现月影　业果以假现各样
唯是表象应取舍

107 犹如梦中劫火烧　无性却因热生惧
地狱等虽无自性　炙烧等怖故应断

108 热病迷乱虽无暗　却如行入深黑洞
无明等虽无自性　却应除惑以三智[16]

109 如同乐师奏琵琶　若审则声虽无性
不察聚则现妙音　能除众生心苦般

110 若善审察业因果　纵然一异无自性
似现于法行生灭[17]　似有经历诸生死[18]
唯是表象应取舍

111 瓶以水滴注满时　非因第一水滴满
亦非后等各各滴　乃以缘聚满瓶般

112 经历苦乐任何果　非以第一刹那因
非因最后刹那等　乃由缘聚历苦乐
唯是表象应取舍

---

[16] 三智指闻思修三种智慧。

[17] 似乎真实显现一般，于一切法上行使生灭等变化。

[18] 似乎真实存有在一般，经历生死等各式各样体验。

113 唉呀不察唯快意[19] 于此表象虽无实
但似存住所现法 深故劣者难观见[20]
114 今若于此平等持 真实焉是唯表象
岂是存有岂是无 岂是任何有无宗
115 境与有境无法性 尽离取舍离戏论
原始心智非造作 坦荡安住成上士
116 愿行世俗菩提心 以及胜义菩提心
无碍究竟二资粮 证获圆满二利益

《命中仇敌要害之轮器》乃是具备经教道理、以及证悟之瑜伽行者——法护尊者，汇集上师圣贤之教授，于劫浊具怖畏（如同）各种野兽奔驰活动之森林中修持。

法护尊者将其传授给阿底峡尊者之后，阿底峡尊者为了教化许多难以调伏之众生，而无时无刻地修习，并道出

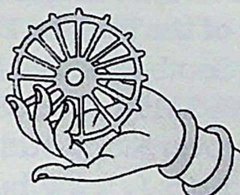
[19] 倘若将一切法皆安置于原状，而不以缘起性空之义理加以分析审察，则对表象之存在唯是称快满意。

[20] 此一不察唯快意之表象，虽然实际上不具任何要义，但是却以似乎存住般而显现；此种无实却呈现之法，极为深奥难懂；故智慧低劣者难以观见。

此产生证悟之偈颂：「吾舍国政而行艰苦时，因积福德值遇殊胜师，宣说正法甘露授法灌，而今证获对治亦持文；于诸教派宗义无偏私，广布智慧学习一切际，吾虽观见无量惊奇处，却以此法受益于浊世。」

于印度、西藏许多不可思议之弟子当中，为薄伽梵母、度母等无量无数本尊所授记之具格弟子——种敦巴尊者，被传授（此）调伏西藏边地粗野徒众之（修心）法。佛学大师以及译师亦由（阿底峡尊者与种敦巴尊者）二父子担任（而译成藏文）[21]。

附注：此修心法之传承，自法护尊者传给阿底峡尊者，再传予种敦巴尊者、博朵瓦尊者、夏惹瓦尊者等等，乃无有间断地传递至今。

[21] 当时梵文翻译成藏文时，规定必须由印度佛学大师、以及西藏译师共同完成。

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

《藏文・印度文・英文・中文對照：修心輪器》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website:http://www.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

Printed in Taiwan

10,000 copies; Aug. 2007

TIEC1 - 6679

As this is a Dhamma text,
we request that it be treated with respect.
If you are finished with it,
please pass it on to others or
offer it to a monastery, school or public library.
Thanks for your co-operation.
Namo Amitabha!

《藏文・印度文・英文・中文對照：修心輪器》
財團法人佛陀教育基金會 印贈
台北市杭州南路一段五十五號十一樓
Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel:886-2-23951198,Fax:886-2-23913415
Email:overseas@budaedu.org
Website: http://www.budaedu.org
This book is for free distribution, it is not for sale.
ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཛུགས་ཞུ།
यह पुस्तिका विनामूल्य वितरण के लिए है बिक्री के लिए नही ।
Printed in Taiwan
TIEC1